

İDARE

Dahiliye vekâletinin aylık mecmuası

Yıl 9

Birincikânun 1936

Sayı 105

RESMÎ KISIM

Takdirnameler

Kanunlar

İdarî taksimatta değişiklikler

Tamimler

Aramızdan ayrılanlar

GAYRÎ RESMÎ KISIM

Memur rejimleri: 1-Fransız memur rejimi

Hasan Şükrü Adal

Resmî Kısım

Takdirnameler

936 YILI TEŞRİNİEVVEL AYI İÇİNDE

Valiler

**Çorum valisi Ziya
Tekeli :**

Çorum vilâyetine yerleştirilen göçmenlere çok yakından ve esaslı bir alâka gösterdiğinden dolayı Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletince takdir edilmiştir.

Kaymakamlar

**Mihalççık kaymakamı
Kâzım Dinçer :**

Mardin vilâyetinin Dirik kaymakamlığında iken kazada zuhur eden vebaibakarînin intifai için gösterdiği hizmetten ötürü adı geçen vilâyetçe 30/1/929 gününde bir kıt'a takdirname ile taltif edilmiştir.

**Pülümer kaymakamı
Edip Yavuz**

Kazadaki intizam ve muamelattaki düzgünlük ve asayişin fevkalâdeliğinden ötürü Tunceli vali ve komutanlığınca 15/10/936 tarihinde takdir edilmiştir.

Mektupçular

Eskişehir mektupçusu Rüştü Yurdakul İdare heyeti muamelâtında ve yazı işlerinde: mesaisinden ötürü adı geçen vilâyetçe bir kıt'a takdirname ile taltif edilmiştir.

Kanunlar

Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerini Değiştiren Kanun

Kanun No.: 3038

Kabul tarihi: 11/6/1936

Neşri tarihi: 23/6/1936

Madde 1 — Türk Ceza Kanununun numaraları aşağıda yazılı (143) maddesi değiştirilmiştir:

Madde 1 — Kanunun sarıh olarak suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilmez. Kanunda yazılı cezalardan başka bir ceza ile de kimse cezalandırılmaz.

Suçlar; cürüm veya kabahattir.

Madde 3 — Türkiyede suç işliyen kimse, Türk kanunlarına göre cezalandırılır ve bundan dolayı bir Türk hakkında yabancı memlekette hüküm verilmiş olsa bile Türkiyede muhakeme olunur.

Böyle bir fiilden dolayı Türkiye dışında hakkında hüküm verilmiş olan yabancı dahi Adliye Vekilinin talebi üzerine Türkiyede muhakeme edilir.

Madde 5 — Bir Türk, dördüncü maddede yazılı cürümlerden başka, Türk kanunlarına göre aşağı haddi üç seneden eksik olmıyan şahsi hürriyeti bağlayıcı bir cezayı müstelzim cürmü yabancı memlekette işlediği ve kendisi Türkiyede tutulduğu takdirde Türk kanunlarına göre cezalandırılır.

Eğer cürmün aşağı haddi üç seneden az hürriyeti bağlayıcı bir cezayı müstelzim ise takibat icrası zarar gören şahsın veya yabancı Hükümetin şikâyetine bağlıdır.

Mağdur yabancı ise bu fiilin, işlendiği mahal kanunlarında da cezayı müstelzim olması şarttır.

Madde 6 — Bir yabancı dördüncü maddede yazılı cürümlerden başka, Türk kanunlarına göre aşağı haddi bir seneden eksik olmıyan şahsî hürriyeti bağlayıcı bir cezayı müstelzim cürmü yabancı memlekette Türkiyenin veya tür Türkün zararına işlediği ve kendisi Türkiyede bulunduğu takdirde Türk kanunları mucibince ceza görür.

Ancak bu babda takibat icrası Adliye Vekilinin talebine veya zarar gören şahsın şikâyetine bağlıdır.

Eğer cürüm bir yabancının zararına işlenmiş ise fail, Adliye Vekilinin talebi üzerine, aşağıdaki şartlar dairesinde cezalandırılır:

1 - Türk kanunlarına göre şahsî hürriyeti bağlayıcı ve aşağı haddi üç seneden eksik olmıyan cezayı müstelzim bir fiil olmak,

2 İadei mücrimin muahedesini bulunmamak veyahut iade keyfiyeti, cürmün irtikâb edildiği mahallin veya failin tebaasından bulunduğu Devletin Hükümeti tarafından kabul edilmemiş bulunmak,

Bir Türk veya yabancı, Türk Ceza Kanununun 8 inci babının 3 üncü fıkrasındaki cürümleri yabancı memlekette işlerse resen takibat yapılarak o fasılda yazılı maddelerdeki cezalarla cezalandırılır.

Madde 13 — Ağır hapis cezası müebbed veya muvakkattir. Müebbed, ölünceye kadar devam eder. Muvakkat, bir seneden yirmi seneye kadardır. Bu ceza aşağıda yazılı şekiller dahilinde dört devrede çektirilir:

A - Mahkûm, birinci devrede cezasının yirmide birine müsavi bir müddet geceli gündüzlü yalnız olarak bir hücrede bırakılır. Ancak bu müddet bir aydan aşağı ve altı aydan yukarı olamaz.

Mahkûmiyetin bütün devrelerinde mahkûm, nizamname mucibince inzibatî mahiyette olmak üzere her defasında on beş günü geçmemek kaydıla aynı suretle hücreye konulabilir.

B - Mahkûm, ikinci devrede yalnız geceleri tecrid edilir. Bu devre mahkûm mevkuf kalmışsa bu müddet ile hücrede kaldığı müddet çıkarıldıktan sonra geri kalan müddetin altıda birini teşkil eder.

C - Üçüncü devrede bulunan mahkûmlar geceleri tecrid de edilmeyebilirler.

Bu devrede geçen her üç gün, dört gün mahkûmiyete karşılık olarak hesap edilir.

Bu devre müddeti mevkufiyet müddetile birinci ve ikinci devrelerde geçen müddetler tenzil edildikten sonra geri kalan cezanın üçte biri kadardır.

D - Dördüncü devre geri kalan müddettir. Bu devrede geçen her gün iki mahkûmiyet gününe karşılık olarak hesap edilir.

İkinci devreyi bitiren mahkûmlar arasında Adliye Vekâleti yol, inşaat, maden ekipleri teşkil edebilir. Mahkûmların bu işlerde çalıştıkları her bir gün iki günlük mahkûmiyete karşılık olarak sayılır.

Müebbed ağır hapis 36 sene üzerinden hesap edilerek muvakkat ağır hapsin tâbi olduğu şartlar altında geçer. Ancak ikinci ve üçüncü devrelerdeki müddetler mutlak surette 36 senenin altıda ve üçte biridir.

Madde 14 — Ağır hapis cezasına mahkûm olanlar 13 üncü maddede yazılı hücre müddetini bitirdikten ve hapis veya hafif hapis cezası mahkûmları ise hükümleri katileştikten sonra ceza evlerine bağlı tarım veya endüstri müesseselerinde çalıştırılabilirler.

Yiyecek ve giyeceklerini kendileri tedarik edemiyen veya çalışmak isteyen mahkûmlar da çalıştırılabilirler.

Madde 15 — Hapis cezası üç seneden yirmi seneye kadardır. Kanunda tasrih edilmeyen yerlerde yukarı haddi beş senedir.

En aşağı altı ay hapis cezasına mahkûm olanlarla mevkufiyet müddetinin mahsubundan sonra geri kalan müddeti altı ay veya daha ziyade olanların cezaları 13 üncü maddenin birinci devreye aid hükümleri müstesna olmak üzere diğer hükümlerinin tesbit ettiği şartlar dahilinde çektirilir.

Madde 16 — 13 üncü maddede yazılı dördüncü devrenin ağır hapiste dörtte üçünün ve hapiste yarısını iyi hal ile geçirenler meşruten tahliyelerini isteyebilirler.

1 - 125 ilâ 133, 135 ilâ 142, 146 ilâ 150, 152, 156, 157, 163, 202, 203, 205 ilâ 210, 212 ilâ 217, 220, 221 inci ile 495 ilâ 500 üncü maddelerde yazılan cürümlerin failleri 13 üncü maddede yazılı üçüncü devrede gösterilen fazla sayılmadan istifade etmeyip ancak dördüncü devrede kazanılan hakkın yarısı nisbetinde istifade ettikten sonra meşruten tahliyelerini isteyebilirler.

2 - 448 den 452 ye kadar olan maddelerle 493 üncü maddede gösterilen cürümlerden birinin mükerreri olanlar 13 üncü maddede gösterilen fazla sayılmadan asıl istifadenin yarısı nisbetinde hak kazandıkları nazara alınır ve meşruten tahliye müddetleri o suretle hesap edilir.

Madde 17 — Meşruten tahliyeden sonra eğer mahkûm şahsî hürriyeti bağlıyan bir cezayı müstelzim bir cürüm işler veya mecbur olduğu şartları ifa etmezse meşruten tahliye kararı geri alınır. Bu takdirde meşruten tahliye halinde geçen zaman mahkûmun ceza müddetine mahsup edilmeyeceği gibi 13 üncü maddede yazılı devrelerde geçirdiği müddet dolayısıyla fazla sayılmalardan istifade ettiği günler de ayrıca çektirilir ve kendisi bir daha meşruten tahliye de edilmez.

Meşruten tahliye kararı geri alınmaksızın mahkûmun ceza müddeti tamamen geçmiş olursa mezkûr ceza icra edilmiş sayılır.

Eğer aslî cezaya Emniyeti Umumiye İdaresinin nezareti altında bulunmak cezası da ilâve olunmuş ise meşruten tahliye halinde geçen zaman bu ceza müddetine mahsup edilir.

Madde 18 — Sürgün cezası gerek cürmün işlendiği ve gerek cürümden zarar gören şahıs ile mahkûmun ikamet ettiği kazalardan en aşağı 60 kilometre uzakta bulunan ve mahkeme ilâmında muayyen olan bir şehir veya bir kasabada mahkûmun ikamete mecbur tutulmasından ibarettir. Altı aydan beş seneye kadardır.

Madde 19 — Ağır para cezası bir liradan beş bin liraya kadar tayin olunacak bir meblâğın Devlet Hâzinesine tediyesinden ibarettir. Nisbî para cezalarının yukarı haddi yoktur.

Bu cezaya mahkûmiyeti mutazammın kat'î ilâm, Cumhuriyet Müddeiumumiliği tarafından mahallin en büyük mal memuruna verilir ve mal memurluğunca mahkûmun parayı ödemesi için yazılacak ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren on beş gün zarfında ödenmediği takdirde hapsen tazyik hükmü müstesna olmak üzere Tahsili Emval Kanunundaki usule göre malına müracaat olunarak infaz edilir.

Mahkûmun haczi ve satılması kabil emvali bulunmaz ve bu suretle aczi tahakkuk eylerse ilâm Cumhuriyet Müddeiumumiliğine iade edilir ve Müddeiumumilikçe de bir gün hapis bir liraya sayılmak üzere ödenmemiş olan para cezası hapse çevrilir. Kesirler lira sayılır.

Para cezasının hapse çevrilebileceği mahkeme ilâmında yazılı olmasa bile yukarıdaki hüküm tatbik olunur.

Mahkûm, mahpus kaldığı her gün için yukarıdaki fıkra mucibince bir lira indirildikten sonra geri kalan parayı öderse para cezası yerine kaim olan hapis cezası icra olunmaz.

Para cezası yerine çektirilen hapis cezası üç seneyi geçemez.

Kendi talebi üzerine mahkûm para cezasından çevrilen hapis yerine Devlet, vilâyet veya belediyelerce tayin olunacak nafia işlerinde çalıştırılabilir. Bu suretle iki günlük hizmet bir gün hapis yerine geçer.

Madde 21 — Hafif hapis cezası bir günden iki seneye kadardır

Mahkûmiyetleri bir aydan fazla ve kendileri de mükerrer olmıyan kadın ve küçüklerin cezalarının oturdukları yerde çektirilmesine mahkeme karar verebilir. Bu karara mahkûm tarafından riayet olunmadığı takdirde ceza tamamen ve adiyen infaz olunur.

Madde 24 — Hafif para cezası bir liradan iki yüz liraya kadar tayin olunacak bir meblâğın Devlet Hâzinesine tediyesinden ibarettir.

Hapis yerine hafif hapis ikame olunmak şartile 19 uncu maddenin son altı fıkrası hükümleri bu ceza hakkında da tatbik olunur.

Madde 30 — Muvakkat cezalar, gün, ay ve sene hesabı ile tatbik olunur. Bir gün, 24 saat, bir ay 30 gündür. Sene, resmî takvime göre hesap edilir.

Muvakkat cezalar için bir günün ve para cezalarında on kuruşun küsuru hesaba katılmaz.

Madde 37 — Ceza ile mahkûmiyet suçtan mutazarrır ve mağdur olanların mallarının istirdadını ve düçar oldukları zararların tazminini dava edebilmelerine halel getirmez.

Madde 47 — Yukarıki maddede beyan olunan aklî halet ceza mes'uliyetini kamilen kaldıracak surette olmayıp ehemmiyetli bir derecede azaltabilecek mahiyette ise suç için muayyen olan ceza aşağıda yazılı şekillerde indirilir:

1 - Ölüm cezası yerine sekiz seneden eksik olmamak üzere muvakkat ağır hapis;

2 - Müebbed ağır hapis yerine altı seneden on beş seneye kadar ağır hapis;

3 - Âmme hizmetlerinden müebbed memnuiyet yerine muvakkat memnuiyet;

4 - On iki seneden fazla muvakkat cezalar yerine üç seneden on seneye kadar ve altı seneden on iki seneye kadar cezalar yerine bir seneden beş seneye kadar ceza tayin olunur. Diğer hallerde tertib olunacak hapis cezalarının yarısından aşığı bir miktarı hükmolunur;

5 - Ağır ve hafif para cezaları yarısına indirilir.

Eğer ceza, şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalardan biri ise, mahkûmun cezasını azaltmağa sebep olan akıl hastalığı devam ettiği müddetçe, hâkim bu cezanın hafif hapis müessesesinde icrasını emredebilir.

Madde 50 — 49 uncu maddede yazılı fiillerden birini icra ederken kanunun veya salâhiyettar makamın veya zaruretin tayin ettiği hududu tecavüz edenler cürüm ölüm cezasını müstelzim ise sekiz seneden aşağı olmamak üzere hapis ve müebbed ağır hapis cezasını müstelzim olduğu takdirde altı seneden on beş seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır. Sair hallerde asıl suç müretteb ceza altında birinden eksik ve yarısından ziyade olmamak üzere indirilir ve ağır hapis hapse tahvil olunur ve âmme hizmetlerinden müebbed memnuiyet cezası yerine muvakkat memnuiyet cezası verilir.

Madde 51 — Bir kimse haksız bir tahrikin husule getirdiği gazab veya şedid bir elemin tesiri altında bir suç işler ve bu suç ölüm cezasını müstelzim bulunursa yirmi dört sene ağır hapis cezasına ve müebbed ağır hapis cezasına müstelzim bulunursa yirmi sene ağır hapis cezasına mahkûm olur. Sair hallerde işlenen suçun cezasının üçte biri indirilir.

Tahrik ağır ve şiddetli olursa ölüm cezası yerine on beş seneden aşağı olmamak üzere ve müebbed ağır hapis cezası yerine on seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Sair cezaların, ağır hapis hapse ve âmme hizmetlerinden müebbed memnuiyet muvakkat memnuiyete tebdil edilmek üzere yarısından üçte ikisine kadarı indirilir.

Madde 54— Fiili işlediği zaman on bir yaşını bitirmiş olup da on beş yaşını doldurmamış olanlar, farik ve mümeyyiz olmadıkları surette, haklarında hiç bir ceza tertib olunamaz. Ancak işlenen fiil bir seneden fazla hapis veya daha ağır bir cezayı müstelzim cürümlerden ise bundan evvelki madde ahkâmı tatbik olunur.

Eğer çocuk, işlediği fiilin bir suç olduğunu fark ve

temyiz ile hareket etmiş ise suçunun cezası aşağıda yazılır şekillerde indirilir:

1 - Ölüm cezası yerine sekiz seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis.

2 - Müebbed ağır hapis yerine altı seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

3 - Diğer cezalar 47 inci maddenin 4 üncü ve 5 inci bendlerinde yazılı olan usule göre indirilir.

Âmme hizmetlerinden memnuiyet ve emniyeti umumiye nezareti altına alınmak cezaları tatbik olunmaz.

Şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalar, para cezasından çevrilmiş olsa dahi ağır suçlu cezanın çektirilmesine başlandığı zaman on sekiz yaşını bitirmemiş ise ceza bir ıslahhanede çektirilir.

Bu mahkûmiyetler tekerrüre esas olamaz.

Madde 55 — Fiili işlediği zaman on beş yaşını bitirmiş olup da on sekiz yaşını bitirmemiş olanlar hakkında aşağıda yazılı şekillerde ceza tayin olunur:

1 - Ölüm cezası yerine on beş seneden yirmi seneye kadar ağır hapis,

2 - Müebbed ağır hapis yerine on iki seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir,

3 - On iki seneyi geçen muvakkat cezalar, altıdan on iki seneye kadar ve altıdan on iki seneye kadar olan cezalar üç seneden altı seneye kadar ve diğer hallerde yarısı indirilir,

4 - Para cezalarının üçte biri indirilir,

5 - Âmme hizmetlerinden memnuiyet ve emniyeti umumiye nezareti altına alınmak cezaları tatbik edilmez.

Cezanın çektirilmesine başlandığı zaman on sekiz yaşını bitirmemiş olanlar hakkında hürriyeti bağlayıcı cezalar para cezasından çevrilmiş olsa dahi, onlara mahsus ceza evlerinde veya büyüklere mahsus ceza evlerinin hususî kısımlarında çektirilir. Bunlar on sekiz yaşını geçtikleri zaman eğer mahkûm oldukları ceza müddeti üç seneden ve geri kalan müddet iki seneden fazla ise büyük mah-

kumların buldukları ceza evlerine naklolunurlar. Ancak bunların geçirdikleri müddet içindeki hal ve durumlarına göre münasip görülenler hususî ceza evinde veya büyüklere mahsus ceza evlerinin hususî kısımlarında alıkonabilirler.

Hükmün infazına başlandığı tarihte on sekiz yaşını bitirmiş ve mahkûm oldukları ceza müddeti üç seneden az bulunmuş olup da geçmişteki hallerine nazaran hususî ceza evinde veya büyüklere mahsus ceza evlerinin hususî kısımlarında bulundurulmaları daha uygun görülenlerin cezaları bu evlerde çektirilir.

Yukarıdaki iki fıkrada yazılı mahkûmlar yirmi bir yaşını bitirmeleri akabinde her halde büyüklere mahsus ceza evlerine naklolunurlar.

Madde 56 — Suçu işlediği zaman on sekiz yaşını bitirmiş olup da yirmi bir yaşını bitirmemiş ve hüküm zamanında altmış beş yaşını geçmiş olanlar hakkında ölüm cezası yerine otuz sene ağır hapis ve müebbed ağır hapis yerine yirmi dört sene ağır hapis cezası hükmolunur.

Sair hallerde cezanın altıda biri indirilir.

Madde 58 — Fiili işlediği zaman on beş yaşını bitirmiş olup da yaptığı işin neticesini fark ve temyiz ile hareket ettiği anlaşılmayan sağır, dilsizlere ceza verilmez.

Ancak fiil cürüm olduğu ve bir seneden fazla hapis cezasını veya daha ağır bir cezayı müstelzim bulunduğu takdirde yirmi dört yaşını henüz ikmal etmiyen sağır - dilsiz hakkında yirmi dört yaşına kadar kalmak üzere 53 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri tatbik edilebilir.

Eğer fail yirmi dört yaşını bitirmiş ise mahkeme, hakkında 46 inci maddede gösterdiği surette muamele yapılmak üzere kendisinin salahiyyetli makama teslimini emredebilir.

Eğer sağır - dilsizin suçu işlemekte fark ve temyiz ile hareket ettiği anlaşılır ve işlediği zaman on sekiz yaşını bitirmemiş bulunursa birinci fıkrası müstesna olmak üzere 54 üncü madde hükümleri tatbik olunur.

Sağır - dilsiz on sekiz yaşını bitilip de yirmi bir yaşını bitirmemiş ise 55 inci ve 21 yaşını bitirmiş ise 56 ıncı madde hükümleri tatbik olunur.

Madde 59 — Kanunî tahfif sebeplerinden ayrı olarak mahkemece her ne zaman fail lehine cezayı hafifletecek takdirî sebepler kabul edilirse ölüm cezası yerine otuz ve müebbed ağır hapis yerine yirmi dört sene ağır hapis cezası hükmolunur.

Diğer cezaların altıda birinden üçte birine kadarı indirilir.

Madde 62 — Bir kimse işlemeği kastettiği cürmün icrasına taallük eden bütün fiilleri bitirmiş fakat ihtiyarında olmıyan bir sebepten dolayı o cürüm meydana gelmemiş ise kanunda yazılı olmıyan yerlerde fiil ölüm cezasını müstelzim olduğu takdirde müteşebbis hakkında yirmi sene. müebbed ağır hapis cezasını müstelzim olduğu takdirde on beş seneden aşağı olmamak üzere muvakkat ağır hapis cezası hükmolunur. Sair hallerde o cürüm için verilecek cezanın altıda birinden üçte birine kadar indirilerek hükmolunur.

Yedinci Bab

Suç ve suçların içtimai

Madde 68 — Şahsî hürriyeti bağlayıcı cezaları icap ettiren bir kaç cürüm işlemiş olan şahsın cürümlerinden biri için müebbed ağır hapis cezası tayin olunduğu takdirde diğer cürümlerden ağır hapis veya hapsi müstelzim olanlar için tayin edilecek cezalar yerine mahkûmun geceli gündüzlü bir hücrede yalnız bırakılma müddeti ağır hapiste bu cezanın veya bu cezalar mecmuunun onda birine, hapiste on ikide birine müsavi bir müddet uzatılır.

Ancak ilâve edilecek hücre müddeti ağır hapislerde iki sene, hapislerde bir sene altı aydan fazla olamaz.

Cürümlerden ikisi hakkında da müebbed ağır hapis cezası tayin edilmek lâzım geldiği takdirde ölüm cezası verilir.

Madde 69 — Bir neviden olarak şahsî hürriyeti bağlayıcı cezaları icap ettiren birden fazla cürüm işlemiş olan kimse hakkında tayin edilecek en ağır cezaya diğer cezalar mecmuunun üçte ikisi ilâve olunur.

Şu kadar ki, bu suretle hükmolunacak ceza mecmuu ağır hapis ve hapiste 30 seneyi ve sürgünde yedi sene altı ayı geçemez.

Madde 70 — Muvakkat ağır hapis ve hapis cezalarının hükmedilmesini icap ettiren birden fazla cürüm işlemiş olan kimse hakkında ağır hapis cezasının tayinini müstelzim fiil müteaddid ise, 69 uncu madde dahi tatbik edilmek suretile tayin edilecek ağır hapis cezasına, hapsi müstelzim cürüm için verilecek cezanın yarısı ilâve olunur. Böyle bir halde hapis cezasının hükmedilmesini icap ettiren cürüm birden fazla ise yine 69 uncu madde tatbik edilmek suretile tesbit olunacak cezanın yarısı ağır hapis cezasına ilâve edilir.

Bu maddenin tatbikında dahi hükmolunacak ağır hapis veya hapis cezaları 69 uncu maddenin son fıkralarda yazılı miktarı geçemez.

Madde 71 — Muvakkat sürgün cezasını müstelzim bir cürümün şahsî hürriyeti bağlayıcı diğer muvakkat cezayı icap ettiren bir cürüm ile birleşmesi halinde sürgün cezasının beşte biri diğer cezaya zammolunur.

Yukarıki fıkrada yazılı olan ve şahsî hürriyeti bağlayıcı muvakkat cezaları icap ettiren cürümler müteaddit ise, bunlar için önce 69 ve 70 inci maddeler tatbik edilmek suretile verilecek ceza tesbit edildikten sonra sözü geçen fıkra hükmü tatbik olunur.

Madde 73 — Bir veya bir kaç cürümle hafif hapsi müstelzim bir veya bir kaç kabahatin birleştirilmesi halinde cürüm için tayin olunan ve bir kaç cürüm işlenmişse yukarıki maddelere göre tesbit edilen cezaya, verilecek hafif hapis cezası veya mecmuunun yarısına müsavi bir müddet zammolunur.

Madde 74 — 31, 33, 34 ve 35 inci maddelerde münderiç

fer'î cezaların dahi bir kaçını müstelzim olan müteaddid fiillerin içtimai münasebetile bu cezaların neticelerini tayinde aslî cezaların içtimaidan hâsıl olacak müddete bakılmayıp her suç için ayrı ayrı müretteb olan cezaya istinad olunur. Aşağıdaki madde hükmü bu kaideden müstesnadır.

Madde 75 — Her suç için müretteb olan âmme hizmetlerinden muvakkat memnuiyet veyahut bir meslek ve sanatın tatili cezalarının mecmuu hükmolunur. Ancak bu yekûn âmme hizmetlerinden memnuiyette on seneyi ve meslek ve sanatın tatilinde dört seneyi geçemez.

Madde 76 — İşlenmiş olan her fiil için muayyen olan ağır ve hafif para cezaları, cürümlerde 7500, kabahatlerde 300 lirayı geçmemek üzere tamamen hükmolunur.

Nisbî para cezaları bu kayıddan müstesnadır.

Para cezalarının şahsî hürriyeti bağlayıcı bir cezaya çevrilmesi halinde bu cezanın müddeti dört seneyi geçemez. Ağır para cezasile hafif para cezası birleştiği takdirde çevrilecek cezanın nev'i hâpistir.

Madde 77 — Geçen maddelerde gösterilen kaideler, bir şahıs hakkında ceza hükmolunduktan sonra bu şahsın hükümden evvel bir suç daha işlemiş olmasından dolayı tekrar muhakemesi iktiza eylediği takdirde dahi tatbik olunur.

İkinci suç, hükmolunan cezanın katileşmesinden veya icrasına başlanmasından sonra işlemiş olduğu takdirde içtimaa esas tutulan cezaya zammolunacak cezaların, geçen maddelerde gösterilen üçte iki, ikide bir ve beşte bir nisbetleri o tertibe tevfikân dörtte üç, üçte iki ve üçte bire iblâğ olunmak suretile ceza verilir.

Evvelki ceza ne olursa olsun bunu içtimaa esas tutacak olan mahkeme son suça el koyan mahkemedir.

Madde 78 — Bir kimse bir suçu işlemek veya vukubulmuş bir suçu gizlemek için diğer bir suç işlediği veyahut o suç vesilesile kanunda suç teşkil eden diğer bir fiil daha irtikâp eylediği takdirde mezkûr fiiller kanunen o su-

çu tertib eden anasırdan veya suçun esbabı müseddesinden sayılmazsa o kimse hakkında evvelki maddelerin müstemil olduğu hükümlere göre ceza tertib olunur.

Madde 81 — Bir kimse beş seneden ziyade müddetle bir mahkûmiyete uğradıktan sonra cezasını çektiği veya ceza düştüğü tarihten itibaren on sene ve diğer cezalarda beş sene içinde başka bir suç daha işlerse suça verilecek ceza altıda bire kadar arttırılır.

Yeni suç evvelki mahkûmiyete sebep olan suç cinsinden ise hükmedilecek ceza altıda birden üçte bire kadar arttırılır.

İkinci suç için tayin edilecek cezaya tekerrürden dolayı zammı lâzımgelen miktar, hiç bir suretle evvelki suç için hükmedilmiş olan cezaların en ağırından ziyade olarak tayin olunamaz.

Evvelki veya sonraki suçlardan biri para cezası veya sürgün ve diğeri başka bir ceza olduğu takdirde tekerrürden dolayı yapılacak zam miktarının tayininde 19 uncu veya 40 ıncı maddelerde yazılı nisbet kaideleri tatbik olunur.

Madde 82 — Müebbed ağır hapis cezasına mahkûm olan kimse diğeri bir veya bir kaç cürüm işlediği takdirde mahkûmun geceli gündüzlü bir hücrede yalnız bırakılması müddeti eğer sonraki cürüm veya cürümleri muvakkat ağır hapis cezasını müstelzim ise bu cezanın veya bu cezalar mecmununun sekizde birine, hapis cezasını müstelzim ise onda birine müsavi bir müddet uzatılır.

Ancak ilâve edilecek hücre müddeti ağır hapislerde üç seneden, hapiste iki seneden fazla olamaz.

Sonraki cürümden dolayı da mahkûma müebbed ağır hapis cezası tayin olunmuşsa verilecek ceza ölüm cezasıdır.

Madde 84 — Tekerrür halinde hükmedilecek ağır para cezasının 19 uncu maddeye göre hapse çevrilmesi halinde hapis müddeti beş seneyi geçemez.

Madde 85 — İşlediği suçlardan dolayı her defasında

üç aydan fazla olmak üzere iki defa veya daha fazla şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalarla mahkûm olan kimse 81 inci maddede yazılı müddetler içinde, yine şahsî hürriyeti bağlayıcı bir cezanın verilmesini icab ettiren aynı cinsten bir suç işler ve göreceği cezanın müddeti otuz aydan aşağı olursa mezkûr ceza müddeti yarı ve sair hallerde ağır hapis ve hapiste otuz seneyi geçmemek üzere üçte biri nisbetinde arttırılır.

Madde 99 — Takibat yapılabilmesi dava veya şikâyete bağlı suçlarda suçtan zarar gören kimsenin vazgeçmesi hukuku âmme davasını düşürür. Ancak kanunda hilâfi yazılı olmadıkça cezanın infazına mâni olmaz.

Maznunlardan biri hakkındaki dava veya şikâyetten vazgeçme diğerlerine de sirayet eder.

Kanunda yazılı haller müstesna olmak üzere, vazgeçme onu kabul etmiyen maznuna tesir etmez.

Madde 100 — Umumî ve hususî aflar, ve suçtan zarar görenin davadan veya şikâyetten vazgeçmesi ne zaptolunan eşyanın, ne de malsandığına tediye olunan ağır ve hafif para cezalarının istirdadını icab etmez.

Madde 104 — Hukuku âmme davasının müruru zamanı, mahkûmiyet hükmü yakalama, tevkif, celb veya ihzar müzekkereleri, adlî makamlar huzurunda maznunun sorguya çekilmesi, maznun hakkında son tahkikatın açılmasına dair olan karar veya C. Müddeiumumisi tarafından mahkemeye yazılan iddianame ile kesilir.

Bu halde müruru zaman, kesilme gününden itibaren yeniden işlemeğe başlar. Eğer müruru zamanı kesen muameleler müteaddid ise müruru zaman bunların en sonuncusundan itibaren tekrar işlemeğe başlar. Ancak bu sebepler müruru zaman müddetini 102 inci maddede ayrı ayrı muayyen olan müddetlerin yarısının ilâvesile baliğ olacağı müddetten fazla uzatamaz.

Madde 105 — Kanunun bir seneden aşağı müruru zaman müddeti tayin ettiği hallerde her türlü usulü muamele müruru zamanı keser. Ancak 103 üncü maddeye gö-

re müruru zaman işlemeğe başladığı günden itibaren bir sene içinde mahkûmiyet hükmü verilmemiş olursa hukuku âmme davası müruru zamana uğrar.

Madde 106 — Bir suçtan dolayı yapılan ve müruru zamanı kesen muameleler o suçlarda her ne suretle olursa olsun iştiraki olup da aleyhlerinde takibat veya tahkikat yapılmamış olan kimseler hakkında dahi müruru zamanı keser.

Madde 113 — Hükümlerde müruru zaman hükmünü kat'ileştiği veya infazın herhangi bir suretle inkıtaa uğradığı günden itibaren işlemeğe başlar.

Madde 114 — İlânın infazına müteallik mahkûma salâhiyeti merci tarafından kanun dairesinde tebliğ olunan her türlü muamele müruru zamanı keser. Bundan başka şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalarda ilâmın infazı için mahkûmun yakalanması dahi müruru zamanı keser.

Bir suçtan dolayı mahkûm olan kimse müruru zaman cereyan ettiği sırada mahkûm olduğu suç cinsinden diğer bir suç daha işlediği takdirde müruru zaman yine kesilmiş olur.

Madde 115 — Âmme hizmetlerinden muvakkat memnuiyet yahut diğer bir ıskatı ehliyet cezası veya bir meslek ve sanatın tatili icrası sair cezalara zam ve ilâve edildiği veyahut bir hüküm neticesi olduğu takdirde ıskatı ehliyet ve tatili meslek ve sanat cezaları, onlar için muayyen olan müddetin iki misline muadil bir müddet geçmedikçe sakıt olmazlar ve işbu müruru zaman aslî mücazatin sakıt olduğu tarihten itibaren cereyana başlar.

Madde 116 — Gerek hukuku âmme davasının ve gerek ceza hükümlerinin müruru zamanı 30 uncu madde mucibince hesap olunur.

Madde 117 — Gerek dava ve gerek ceza müruru zamanı resen tatbik olunur ve bundan ne maznun ve ne de mahkûm vazgeçemezler.

Madde 119 — Kanunda hilâfı yazılı olmadıkça en çoğu 50 liradan ibaret hafif para cezası tayin kılınmış olan

kabahat failleri, duruşmadan evvel kabahat için muayyen para cezasının en yüksek haddini teşkil eden miktarı ile muhakeme masraflarını merciine ödeyerek hukuku âmme davasını ortadan kaldırtabilirler.

Madde 122 — Yukarıdaki maddelerde yazılı ceza şahsî hürriyeti bağlayıcı bir cezaya merbut olduğu halde buna mahkûm olan ve işlemiş olduğu cürümden dolayı nedamet etmekte olduğunu ihsas edecek surette iyi hali görülen kimse asıl cezasını çektiği veya ceza af ile ortadan kalktığı tarihten itibaren beş ve müruru zaman ile düşmüş olduğu surette düştüğü tarihten itibaren yedi sene geçtikten sonra memnu haklarının iadesini talep edebilir.

Eğer bu mahrumiyet ve iskatı ehliyet cezaları diğer bir cezaya ilâveten tertib olunmamış ise memnu hakların iadesi ancak hüküm ilâmının kat'ileştiği tarihten itibaren beş sene sonra istenebilir.

İKİNCİ KİTAP

Cürümler

Birinci Bab

Devletin Şahsiyetine Karşı Cürümler

BİRİNCİ FASIL

Devletin arsulusal şahsiyetine karşı cürümler

Madde 125 — Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir Devletin hâkimiyeti altına koymağa veya Devletin istiklâlini tenkise veya birliğini bozmağa veya Devletin hâkimiyeti altında bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmağa matuf bir fiil işliyen kimse ölüm cezasile cezalandırılır.

Madde 126 — Devlet aleyhine silâh kullanan veya Türkiye ile harp halinde bulunan bir devletin ordusunda hizmet kabul eden vatandaş müebbed ağır hapis cezasile cezalandırılır. Yabancı devlet kuvvetlerine kumanda eden

veya bunları sevk ve idareye müteallik bir vazife deruhde eden vatandaş hakkında ölüm cezası verilir.

Harp esnasında düşman Devlet toprağında bulunup da bu devlet kanunlarının tahmil ettiği bir mecburiyeti ifa zaruretile mezkûr fiili işliyen kimseye ceza verilmez.

Bu bab hükümlerine göre herhangi bir sebeple Türk vatandaşlığı sıfatını kaybeden kimse dahi vatandaş hükmünde sayılır.

Türkiye Devleti tarafından Devlet olarak tanınmış olmasa bile haklarında muharib muamelesi yapılan siyasi kümeler dahi Türkiye devleti ile harp halinde bulunan Devlet gibi telâkki edilir.

Madde 127 — Yabancı Devletin Türkiye Devleti aleyhine harp açması veya hasmane hareketlerde bulunması için yabancı ile anlaşan veya bu maksada matuf fiiller işliyen kimse on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Harp vuku bulursa ölüm cezası hükmolunur. Hasmane hareket vukua gelirse müebbed ağır hapis cezası verilir.

Türkiye Devletini bitarafılık ilânına veya bitaraflığın muhafazasına veyahut harp ilânına mecbur kılmak veya mecbur kılmağa matuf muameleler yapmak için yabancı ile anlaşan kimse beş seneden on seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Bu anlaşma matbuatla propaganda yapmak için vaki olmuş ise hükmolunacak ceza üçte bire kadar arttırılır.

Millî menfaatler aleyhine hareketlerde bulunmak maksadile yabancıdan velev ki bilvasıta olsun kendisi veya başkaları için para veya herhangi bir menfaat veya vaid kabul eden vatandaş eğer fiil daha ağır bir cürüm teşkil etmiyorsa üç seneden on seneye kadar ağır hapis ve beş yüz liradan iki bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır. .

Aynı ceza para veren veya sair menfaat temin veya vadeden yabancı hakkında da tatbik olunur.

Aşağıdaki hallerde ceza üçte birden aşağı olmamak üzere arttırılır.

- 1 - Fiil harp esnasında işlenmiş ise,
- 2 - Para veya menfaat matbuat vasıtasile propaganda yapmak için verilmiş veya vadedilmiş ise.

Madde 128 — Türkiye Devletini harp tehlikesine maruz kılacak şekilde Hükümetin tasvibi olmaksızın yabancı bir Devlet aleyhine asker toplıyan veya diğer hasmane hareketlerde bulunan kimse beş seneden on iki seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır, Eğer harp vukua gelirse müebbed ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Hasmane hareketler, yalnız yabancı bir Hükümet ile münasebeti bozacak veya Türkiye Devletini veya Türk vatandaşlarını mukabele bilmişle maruz kalacak mahiyette ise verilecek ceza iki seneden sekiz seneye kadar ağır haptistir.

Siyasî münasebet münkati olur veya mukabele bilmişil vukua gelirse verilecek ceza üç seneden on seneye kadar ağır haptistir.

Madde 129 — Harp zamanında Türkiye Devleti zararına, düşmanın askerî hareketlerini kolaylaştırmak veya Türkiye Devletinin askerî hareketlerine zarar vermek maksadile yabancı ile anlaşan veyahut bu maksadlara matuf fiiller işliyen kimse on seneden aşağı olmamak üzere hapis cezasile cezalandırılır. Maksadı hâsil olursa ölüm cezası verilir.

Harp zamanında düşman Devlete işe maddeleri veya Türkiye Devletinin zararına kullanılabilircek sair şeyler veren kimse bunları bilvasita vermiş olsa bile beş seneden aşağı olmamak üzere hapis cezasile cezalandırılır.

Harp zamanında düşman Devlet lehine yapılan istikrazlara ve her ne suretle olursa olsun tediyelere iştirak eden veya buna müteallik muameleleri kolaylaştıran kimse beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Harp zamanında ve ikinci fıkrada yazılı haller hari-

cinde nerede bulunursa bulunsun düşman Devlet tebaasile veyahut düşman Devlet topraklarında oturan diğer kimseler ile bilvasıta olsa dahi, ticaret yapan yurttaş veya Türkiyede bulunan yabancı iki seneden on seneye kadar ağır hapis ve bin liradan aşağı olmamak üzere eşya değerinin beş misline müsavi ağır para cezasile cezalandırılır.

İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri fiili hariçte işliyen yabancılar hakkında tatbik olunmaz.

Madde 130 — Harp zamanında Devletin silâhlı kuvvetlerinin veya ahalinin ihtiyaçları için Devlet veya diğer bir âmm müessesesile veya âmm hizmetlerini ifa veya âmm ihtiyaçlarını temin eden bir müessese ile iş yapmak veya eşya vermek üzere iltizam ettiği taahhütleri kısmen veya tamamen ifa etmiyen kimse üç seneden on iki seneye kadar ağır hapis cezasile beraber bin liradan aşağı olmamak üzere taahhüdü veçhile yapacağı iş veya vereceği eşya değerinin üç misline müsavi ağır para cezasile cezalandırılır.

Taahhüdün kısmen veya tamamen ifa edilmemesi taksirden ileri gelmiş ise ceza yarıya kadar indirilir.

Aynı hükümler, taahhüdün ifa edilmemesine sebebiyet veren ikinci veya daha sonraki derecedeki müteahhitlerle mutavassıtlar ve müteahhitlerin mümessilleri hakkında da tatbik olunur.

Harp zamanında yukarıki fıkralarda yazılı taahhütlerin icrasında hile yapan kimseler on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile beraber iki bin liradan aşağı olmamak üzere taahhüdü veçhile yapacağı iş veya vereceği eşya değerinin beş misline müsavi ağır para cezasile cezalandırılır.

Madde 131 — Askerî olan veya Devletin müsellâh kuvvetlerinin hizmetine tahsis edilmiş bulunan gemileri, hava vasıtalarını, nakil vasıtalarını, yolları, müesseseleri, depoları ve diğer askerî tesisatı - bunlar henüz ikmal edilmemiş olsalar bile - kısmen veya tamamen velev muvakkat bir zaman için olsun tahrib eden veya kullanılmayacak bir

hale getiren kimse sekiz seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Aşağıdaki hallerde ölüm cezası verilir:

1 - Fiil, Türkiye ile harp halinde bulunan bir Devletin menfaati için işlenmiş olursa,

2 - Fiil, Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret ve kabiliyetini veya askerî hareketlerini tehlikeye koymuş ise.

Fiil bunları elinde bulunduran veya muhafazası veyahut nezareti ile mükellef olan kimsenin kusuru neticesi vukua gelmiş veya sadece kolaylaşmış olursa o kimse hakkında bir seneden beş seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

Madde 132 — Devletin emniyetine veya dahilî, yahut beynelmilel siyasî menfaatlerine taallük eden evrak veya vesikaları tamamen veya kısmen yok eden, tahrib eden veya üzerlerinde sahtelik yapan veyahut muvakkaten de olsa bunları tahsis olundukları yerden başka bir yerde kullanan, hile ile alan veya çalan kimse sekiz seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Gizli kalması Devletin emniyeti ve yukarıda yazılı menfaatleri icabından olan malûmatı istihsal eden kimse üç seneden on seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır. Bu bab hükümlerine nazaran Devletin menfaatleri namına gizli kalması lâzım gelen malûmat arasında, dahilî veya beynelmilel siyasî sebeplerle neşrolunmayan Hükümet muamelelerinin ihtiva ettiği malûmat da dahildir.

Salâhiyetli makamların neşir veya işaasını menettiği malûmatı istihsal eden kimse iki seneden sekiz seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Yukarıki fıkralarda yazılı fiiller Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret veya kabiliyetine veya askerî hareketlerini tehlikeye koymuşsa ölüm cezası verilir.

Madde 133 — Devletin emniyeti veya dahilî veya beynelmilel siyasî menfaatleri icabından olarak gizli kalması

lâzım gelen malûmatı, siyasî veya askeri casusluk maksadile istihsal eden kimse on beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Aşağıdaki hallerde ölüm cezası verilir:

1 - Fiil Türkiye ile harp halinde bulunan bir Devletin menfaati namına işlenmiş ise.

2 - Fiil Devletin harp hazırlıklarına veya harp kudret veya kabiliyetini veya askerî hareketlerini tehlikeye koymuş ise.

Salahiyetli makamların neşir veya işasını menettikleri malûmatı siyasî veya askeri casusluk maksadile istihsal eden kimse on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Yukarıki fıkrada yazılı fiil, Türkiye ile harp halinde bulunan bir Devletin menfaatine işlenmiş ise müebbed ağır hapis cezası hükmolunur.

Yukarıki iki fıkrada yazılı fiil, Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret ve kabiliyetini veya askerî hareketlerini tehlikeye koymuş ise ölüm cezası verilir.

Madde 134 — 132 ve 133 üncü maddelerde yazılı cürümlerin icrası, evrak veya vesikaları elinde bulunduran veya malûmata malik olan kimsenin taksiri neticesi mümkün kılınmış veya sadece kolaylaştırılmış olursa bu şahıs hakkında bir seneden beş seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

Fiil, Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret ve kabiliyetini yahut askerî hareketlerini tehlikeye koymuş ise üç seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Bu cürümlerin icrası Devletin askeri menfaati icabından olarak girilmesi menedilmiş olan yerlerin veya toprak, su veya hava mıntıklarının muhafazası ve nezaretile mükellef olan kimsenin taksiri neticesi mümkün kılınmış veya sadece kolaylaştırılmış ise aynı ceza hükmolunur

Madde 135 — Her kim:

1 - Devletin askeri menfaati icabı olarak girilmesi menedilmiş olan yerlere veya toprak, su veya hava mıntıklarına gizlice veya iğfal ile girerse,

2 - 132 inci maddenin iki, üç, dört ve beşinci fıkralarında yazılı malûmatı tedarik etmiye yarıyan ve elde bulundurulması için makul sebep gösterilmeyen vesikalarla veya diğfer herhangi bir şey ile yakalanırsa,

Bir seneden beş seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Yukarıki bendlerde yazılı fiillerden biri harp zamanında işlenirse verilecek ceza üç seneden on seneye kadar ağır hapistir.

Madde 136—132 inci maddenin iki, üç, dört ve beşinci fıkralarında yazılı gizli kalması lâzım gelen malûmatı ifşa eden kimseler beş seneden aşığı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Fiil harp zamanında işlenmiş veya Devletin harp hazırlıkları veya harp kudret ve kabiliyetini veya askerî hareketlerini tehlikeye koymuş ise ağır hapis cezası on seneden aşığı olamaz.

Suçlu, siyasî veya askerî casusluk maksadile hareket etmiş ise bu maddenin birinci fıkrasında yazılı halde müebbed ağır hapis ve ikinci fıkrasındaki halde ölüm cezasına mahkûm edilir.

Bu cezalar bu maddede yazılı olan malûmatı istihsal eden kimseler hakkında da tatbik olunur.

Eğfer fiil suçlunun taksiri neticesi vukubulmuş ise birinci fıkrada yazılı halde altı aydan iki seneye ve ikinci fıkradaki hallerden birinin mevcudiyeti takdirinde üç seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Madde 137 — Salahiyetli makamların neşir ve işaasını menettikleri malûmatı ifşa eden kimse üç seneden aşığı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Fiil harp zannında işlenir veyahut Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret ve kabiliyetini veya askerî

hareketlerini tehlikeye koyarsa verilecek ağır hapis cezası on seneden aşağı olamaz.

Suçlu, siyasi veya askerî casusluk maksadile hareket etmiş ise bu maddenin birinci fıkrasında yazılı halde on beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkûm edilir.

İkinci fıkrada yazılı hallerde ölüm cezası verilir.

Bu cezalar bu maddede yazılı olan malûmatı istihsal etmiş olanlar hakkında da tatbik olunur.

Eğer fiil suçlunun taksiri neticesi vuku bulmuş ise birinci fıkrada yazılı halde altı aydan iki seneye ve ikinci fıkradaki hallerden birinin mevcudiyeti takdirinde üç seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Madde 138 - Vazifesi veya hizmeti dolayısıyla öğrendiği ve Devletin emniyeti icabı olarak gizli kalması lâzımgelen fennî keşif ve veya ihtivaları yahut sınaî yenilikleri, kendisinin veya âmme hizmetini ifa ile mükellef olan kimse beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis ve bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile cezalandırılır.

Eğer fiil Türkiye ile harp halinde bulunan bir Devletin menfaati için işlenir veya Devletin harp hazırlıklarını veya harp kudret ve kabiliyetini veya askerî hareketlerini tehlikeye koyarsa suçlu ölüm cezasile cezalandırılır.

Türkiye Devleti tarafından yabancı bir memlekette Devlet işlerini öğrenmeye memur edilen kimse, kendisine verilen vazifeyi sadakatle ifa etmezse bu fiilden millî menfaate zarar gelebileceği takdirde beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasile cezalandırılır.

129 uncu madde ile ondan sonraki maddelerde ve 153 ve 161 inci maddelerde yazılı cürümler harp için Türkiye Devletile aralarında ittifak veya iştirak olan bir Devletin zararına işlendiği takdirde dahi tatbik olunur.

Bundan evvelki fıkrada yazılı cürümlerin işleneceğini haber alıp da zamanında Devlet memurlarına haber

vermeği ihmal edenler, cürüm teşebbüs derecesinde kalsa bile, altı aydan az olmamak üzere hapsolunur.

Madde 139 — Harp zamanında Devletin selâmeti namına neşrolunan emir ve kararlara kasden muhalif harekette bulunanlar bir seneden altı seneye kadar ağır hapse mahkûm olurlar.

Madde 140 — Hariçte Devletin itibar veya nüfuzunu kırarak şekilde Devletin dahilî vaziyeti hakkında yabancı bir memlekette asılsız, mübalağalı veya maksadı mahsusa müstenid havadis veya haberler yayan veya nakleden veya millî menfaatlere zarar verecek her hangi bir faaliyette bulunan yurttaş beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapse konulur.

Madde 141 — Memleket dahilinde İçtimaî bir zümrenin diğçerleri üzerinde tahakkümünü, şiddet kullanmak suretile tesis etmeye veya İçtimaî bir zümreyi şiddet kullanarak ortadan kaldırmağça veya memleket dahilinde teşekkül etmiş İktisadî veya İçtimaî nizamları şiddet kullanarak devirmeğçe matuf cemiyetleri tesis eden, teşkil eden, tanzim eden veya sevk ve idare eden kimse beş seneden on iki seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Memleket dahilinde cemiyetin siyasî ve hukukî her hangi bir nizamını şiddet kullanarak ortadan kaldırmak gayesile cemiyetler tesis eden, teşkil eden, tanzim eden veya sevku idare eyliyen kimseye de aynı ceza verilir.

Bu cemiyetlere iştirak eden kimse bir seneden üç seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Yukarıki fıkralarda gösterilen haller haricinde memlekette millî hissiyatı sarsmağça veya zayıflatmağça matuf cemiyetleri tesis eden, teşkil eden, tanzim eden veya sevku idare eden kimse bir seneden üç seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Mezkûr cemiyetlere iştirak eden kimseye altı aydan iki seneye kadar hapis cezası verilir.

Dağılmaları emredilmiş olan yukarıda yazılı cemi-

yetleri sahte nam altında veya muvazaa şeklinde olsa dahi yeniden teşkil edenler hakkında, verilecek cezalar üçte birden eksik olmamak üzere artırılır.

Madde 142 — Memleket dahilinde İçtimaî bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü şiddet kullanmak suretile tesis etmek veya İçtimaî bir zümreyi şiddet kullanarak ortadan kaldırmak veya memleket dahilinde teşekkül etmiş İktisadî veya İçtimaî nizamları şiddet kullanarak devirmek yahut memleketin siyasî ve hukukî herhangi bir nizamını yıkmak için propaganda yapan kimse bir seneden beş seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Propaganda milli hissiyatı sarsmak veya zayıflatmak için yapılırsa ceza altı aydan iki seneye kadar haptir.

Yukarıki hükümlerde yazılı fiilleri medhü istihsan eden kimse de aynı cezaya mahkûm olur.

Madde 143 — Hükümetin müsaadesi olmaksızın beynelmilel mahiyeti haiz olan veya kökü memleket dışında bulunan cemiyetleri veya müesseseleri veya bunların şubelerini memleket dahilinde tesis eden, teşkil eden, tanzim eden veya sevku idare eden kimse on beş günden altı aya kadar hapis ve beş yüz liradan iki bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Müsaade, sahte veya noksan beyanat ile alınmış ise faili bir seneden beş seneye kadar hapis ve bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile cezalandırılır.

Müsaade alınmaksızın teşkil edilmiş olan böyle bir cemiyete veya müesseseye veya bunların şubelerine memleket dahilinde iştirak eden kimse yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Memleket dışındaki cemiyet ve müesseselere Hükümetin müsaadesi olmaksızın iştirak eden memleket dahilinde mukim vatandaşa da aynı ceza verilir.

Madde 144 — Türkiye ile harp halinde bulunan bir Devletten akademik derece veya şerefler, unvan veya nişanlar ve sair fahri rütbelere; mezkûr derece, şeref, unvan

ve nişanlara ve rütbelere aid maaş veya sair menfaatler kabul eden vatandaş bir seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır.

Madde 145 — Türk bayrağını veya Devletin diğerk bir hâkimiyet alâmetini tahrik kasdile bulunduğu yerden söküp kaldıran veya yırtan, bozan, yahut diğerk herhangi bir suretle tezlil eden kimse, bir seneden üç seneye kadar hapsolunur.

Ceza Kanununun tatbikatında Türk bayrağından maksad Devletin resmî bayrağıle millî renkleri taşıyan herhangi bir bayraktır.

Bayraktan başka herhangi bir şey üzerinde bulunan millî renkleri tahkir kasdile bulunduğu yerden söküp kaldıran veya yırtan, bozan yahut diğerk herhangi bir suretle tezlil eden kimse hakkında da aynı ceza verilir.

Bu maddede yazılı cürüm yabancı bir memlekette bir Türk tarafından işlenirse, ceza üçte birden eksik olmamak üzere arttırılır.

Madde 148 — Her kim bir yabancıнын hizmetinde veya onun lehinde çalışmak üzere Hükümetin tasvibi olmaksızın memleket dahilinde yurttaşlardan asker yazar veya bunları silâhlendirirsa üç seneden altı seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Asker yazılanlar veya silâhlendirilenler arasında, hizmet halinde olan askerler veya henüz askerî mükellefiyete tâbi bulunan kimseler varsa üçte birden aşağı olmamak üzere arttırılır.

Madde 153 — Askerleri kanunlara karşı itaatsizliğe veya yeminlerini bozmağa veya askerî inzibat vazifelerini veya askerlik sanatlarına dahil diğerk vazifelerini ihlâle teşvik eden veya kanunlara, yeminlerine, inzibat veya sair askerî vazifelere muhalif hareketleri medhü istihsan yolunda asker önünde sözler sarfeden kimse, fiil daha ağır bir cürüm teşkil etmediği takdirde yalnız bundan dolayı bir seneden üç seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Fiil alenen işlenmiş ise, verilecek ceza iki seneden beş seneye kadar ağır haptir.

Fiil, harp zamanında işlenmiş ise, ceza üçte birden eksik olmamak üzere artırılır.

Fiil:

1 — Matbuat vasıtasile veya her hangi bir propaganda vasıtasile;

2 — Umumî veya umuma açık bir mahalde ve birden ziyade kimseler huzurunda;

3 — Toplanılan mahal veya içtimaa iştirak edenlerin adedi veya toplantının mevzuu ve gayesi itibarile hususî mahiyeti haiz olmıyan bir içtimada işlenmiş olursa Ceza Kanununun tatbikında alenî olarak işlenmiş sayılır.

Zabıta kuvvetlerine karşı bu fiilleri işleyenler hakkında da aynı hükümler tatbik olunur.

Madde 159 — Türklüğü, Büyük Millet Meclisini, Cumhuriyeti, Hükümetin manevî şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif edenler bir seneden altı seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Devletin silâhlı kuvvetlerini veya adliyenin manevî şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif edenlere de aynı ceza verilir.

Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına alenen söğenler altı ayı geçmemek üzere hapsolunur ve otuz liradan yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Türklüğü tahkir ve tezyif, yabancı memlekette bir Türk tarafından işlenirse ceza üçte birden eksik olmamak üzere artırılır.

Madde 160 — 157 nci maddede yazılı suçu işleyenlerle Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına alenen söğenler hakkında takibat yapmak salâhiyeti doğrudan doğruya Cumhuriyet Müddeiumumilerine aiddir.

158 inci maddede yazılı hal ile 159 uncu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yazılı Hükümetin veya Adliyenin manevî şahsiyetini veya Cumhuriyeti alenen tahkir

ve tezyif hallerinde takibat yapılması Adliye Vekâletinin iznine bağlıdır.

159 uncu maddenin birinci fıkrasında yazılı Türklüğü veya Büyük Millet Meclisini alenen tahkir ve tezyif hallerinde takibat yapılması Büyük Millet Meclisi Reisinin ve bulunmadığı takdirde reise vekâlet eden zatın ve Devletin silâhlı kuvvetlerini tahkir ve tezyif edenler hakkında takibat yapılması Millî Müdafaa Vekâletinin iznine bağlıdır.

Madde 161— Harp esnasında âmmenin telâş ve heyecanını mucib olacak veya halkın maneviyatını kıracak veya düşman karşısında milletin mukavemetini azaltacak şekilde asılsız, mübalağalı veya maksadı mahsusa müstenid havadis veya haberler yayan veya nakleden veya millî menfaatlere zarar verecek her hangi bir faaliyette bulunan kimse beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapse konulur.

Eğer fiil:

- 1 - Propaganda ile veya askerlere tevcih olunarak işlenmişse;
- 2 - Suçlu tarafından bir yabancı ile anlaşma neticesi yapılmışsa verilecek ceza, on beş seneden eksik olmamak üzere ağır haptistir.

Eğer fiil, düşmanla anlaşma neticesi işlenmiş ise, cezası müebbed ağır haptistir.

Harp zamanında düşman karşısında milletin mukavemetini tehlikeye maruz kılacak şekilde kambioların tedavül kıymetini düşürmeye veya resmî veya hususî kıymetli evrakın piyasası üzerinde bir tesir yapmağa matuf hareketlerde bulunan kimse beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis ve üç bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile cezalandırılır.

Eğer fiil:

Suçlu tarafından bir yabancı ile anlaşma yapılmışsa ağır hapis cezası on seneden ve düşmanla anlaşma neticesi

işlenmişse on beş seneden aşağı olamaz.

Madde 168 — Her kim 125, 131, 146, 147, 149 ve 156 ncı maddelerde yazılı cürümleri işlemek için silâhlı cemiyet ve çete teşkil eder yahut böyle bir cemiyet ve çetede âmirliği ve kumandayı ve hususî bir vazifeyi haiz olursa on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkûm olur.

Cemiyet ve çetenin sair efradı beş seneden on seneye kadar ağır hapisle cezalandırılır.

Madde 171 — 125, 131, 146, 147, 149 ve 156 ncı maddelerde yazılı cürümlerden birini veya bazılarını hususî vasıtalarla işlemek üzere bir kaç kişi aralarında gizlice ittifak edelerse bunlardan her biri aşağıda yazılı cezaları görür.

1 - Yukarıdaki fıkrada yazılı ittifak 125, 131, 133, ve 156 ncı maddelerde yazılı cürümlerin yapılmasına dair ise sekiz seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Cürmün icrasına ve kanunî takibata başlanmazdan evvel bu ittifaktan çekilenler ceza görmezler.

Madde 172 — 64 ve 65 maddelerde yazılı haller haricinde her kim meydanlarda ve toplanma mahallerinde alenen ahaliyi 125, 131, 146, 147, 149 ve 156 ncı maddelerdeki cürümlerden birini işlemeğe tahrik ederse yalnız bu hareketinden dolayı, eğer tahrik ettiği fiil 125, 131 ve 156 ncı maddelerdeki fiillerden ise üç seneden beş seneye kadar ve 146, 147 ve 149 uncu maddelerdeki fiillerden ise iki seneden dört seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur ve her iki takdirde elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası alınır.

Kanunun birinci babında yazılı cürümlerin icrası zamanında cürüm faili başka bir cürüm daha işlemiş olduğu surette 78 inci maddenin tatbikından hâsil olacak ceza altıda bir miktar artırılır.

Madde 173 — 127 inci maddenin 3 ve 4 üncü fıkralarile 138 inci maddenin dördüncü fıkrasında ve 128, 140, 143 ve 161 inci maddelerde yazılı cürümler hakkında takibat yapılması Adliye Vekâletinden izin verilmesine bağlıdır.

Ceza kanununa göre harp zamanı tabirinde, eğer harp vukua gelmiş ise, seferberlik zamanı da dahildir.

Birinci babda yazılı cürümler için hükmolunacak ağır hapis cezalarına emniyeti umumiye nezareti altına alınmak cezası da ilâve olunur.

Cemiyet ve çetenin sair efradı beş seneden on seneye kadar ağır hapisle cezalandırılır.

Madde 171 — 125, 131, 133, 146, 147, 149 ve 156 ncı maddelerde yazılı cürümlerden birini veya bazılarını hususî vasıtalarla işlemek üzere bir kaç kişi aralarında gizlice ittifak ederlerse bunlardan her biri aşağıda yazılı cezaları görür.

1 — Yukarıdaki fıkrada yazılı ittifak 125, 131, 133, ve 156 ncı maddelerde yazılı cürümlerin yapılmasına dair ise sekiz seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

2 - Bu ittifak 146 ve 147 inci maddelerde gösterilen cürümlerin icrasına müteallik ise dört seneden on iki seneye ve 149 uncu maddede gösterilen cürümlerin icrasına aid ise üç seneden yedi seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Cürmün icrasına ve kanunî takibata başlanmazdan evvel bu ittifaktan çekilenler ceza görmezler.

Madde 172 — 64 ve 65 maddelerde yazılı haller haricinde her kim meydanlarda ve toplanma mahallerinde alenen ahaliyi 125, 131, 146, 147, 149 ve 156 ncı maddelerdeki cürümlerden birini işlemeğe tahrik ederse yalnız bu hareketinden dolayı, eğer tahrik ettiği fiil 125, 131 ve 156 ncı maddelerdeki fiillerden ise üç seneden beş seneye kadar ve 146, 147 ve 149 uncu maddelerdeki fiillerden ise iki seneden dört seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur ve her iki takdirde elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası alınır.

Kanunun birinci babında yazılı cürümlerin icrası za-

manında cürüm faili başka bir cürüm daha işlemiş olduğu surette 78 inci maddenin tatbikından hâsıl olacak ceza altıda bir miktar artırılır.

Madde 173 — 127 inci maddenin 3 ve 4 üncü fıkraları ile 138 inci maddenin dördüncü fıkrasına ve 128, 140, 143 ve 161 inci maddelerde yazılı cürümler hakkında takibat yapılması Adliye Vekâletinden izin verilmesine bağlıdır.

Ceza kanununa göre harp zamanı tabirinde, eğer harp vukua gelmiş ise, seferberlik zamanı da dahildir.

Birinci babda yazılı cürümler için hükmolunacak ağır hapis cezalarına emniyeti umumiye nezareti altına alınmak cezası da ilâve olunur.

Madde 181 — Bir memur, memuriyetine aid vazifeyi suiistimal ederek veyahut kanunen icab eden usul ve şartlara riayet etmiyerek bir kimseyi şahsî hürriyetinden mahrum ederse bir seneden üç seneye kadar hapis cezası verilir.

Eğer bu fiile 179 uncu maddenin ikinci fıkrası ile 180 inci maddenin birinci fıkrasında yazılı hallerden biri inzımam etmiş ise ceza üç seneden beş seneye kadar hapistir.

180 inci maddenin son fıkrasında yazılı halde ceza altıda birden yarıya kadar indirilir

Madde 188 — Bir kimse bir şeyi işlemek veya işlemesine müsaade etmek yahut o şeyi işlememeye mecbur etmek için diğerk bir şahsa cebrü şiddet gösterir veya onu tehdid ederse bir seneye kadar hapis ve 30 liradan 50 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

Eğer o kimse tasavvur ettiği maksadı istihsal etmiş ise hapis cezası bir aydan on sekiz aya ve ağır para cezası 20 liradan 100 liraya kadardır.

Eğer bu cebrü şiddet veya tehdit hususları silâh ile yahut kendini tanımayacak bir hale koyarak yahut bir kaç kişi tarafından birlikte yahut imzasız bir mektup yahut hususî işaretlerle yahut mevcut veya mefruz bazı gizli cemiyetlerin husule getirdikleri tehdid kuvvetinden istifade ile

işlenmiş ise iki seneden beş seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Eğer bununla arzu olunan maksad istihsal olunmuş ise beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir ve ayrıca beş sene emniyeti umumiye nezareti altına konulabilir.

İKİNCİ FASIL

İrtikâb

Madde 209 — Memurlardan her kim memuriyet sıfatını veya memuriyetine aid vazifeyi suiistimal suretile kendisine veya başkasına bigayrihakkın para itasına ve sair menfaatler temin veya vadine bir kimseyi icab ederse üç seneden beş seneye kadar hapis ve o kadar müddet memuriyetten mahrumiyet cezalarile cezalandırılır.

Eğer bigayrihakkın ita veya vadolunan para ve menfaatin miktar ve kıymeti az ise hapis ve mahrumiyet cezalarının yarısı indirilir.

Madde 210 — Memurlardan her kim memuriyet sıfatını veya memuriyetine aid vazifeyi suiistimal suretile kendisine veya başkasına bigayrihakkın para itasına ve sair menfaatler temin veya vadine bir kimseyi ikna ederse bir seneden üç seneye kadar hapis ve memuriyetinden muvakkaten mahrumiyet cezalarile cezalandırılır. Eğer memur kanunen alınmaması lâzımgelen bir şeyi diğerin hatasından bilistifade almış bulunursa altı aydan üç seneye kadar hapsolunur.

Eğer bigayrihakkın vadü ita veya temin olunan para veya menfaat miktar ve kıymetçe az ise hapis ve mahrumiyet cezalarının yarısı indirilir.

Madde 228 — Devlet memurlarından her kim bir şahıs veya memur hakkında memuriyetine aid vazifeyi suiistimal ile kanun ve nizamın tayin ettiği ahvalden başka suretle keyfî bir muamele yapar veya yapılmasını emreder veya ettirirse bir aydan bir seneye kadar hapse mahkûm olur ve bundan hususî bir maksadı dahi mevcut olduğu anlaşılırsa cezası üçte bire kadar artırılır.

Memuriyetinin icrasında lüzumsuz yere sert muamelelerle bir şahsın kanun hükmüne veya Hükümetin emirlerine itaat etmemesine sebep olan memur dahi aynı ceza ile cezalandırılır.

Madde 273 — Kanunun evlenmelerini menettiği kimselerin bu memnuiyetlerini bildikleri halde akidlerini yapan evlenme memurlarile bu suretle evlenenler ve bunları evlenmeye sevkeden veya evlenmelerine rıza gösteren veli veya vasileri üç aydan iki seneye kadar hapsolunurlar.

Kanunî şartlara riayet etmeksizin evlenme kâğıdı veren memur, bir aydan üç aya kadar hapsolunur.

Evlenme akdinin kanuna göre yapılmış olduğunu gösteren kâğıdı görmeden bir evlenme için dinî merasim yapanlar hakkında da bundan evvelki fıkra yazılı ceza verilir.

Aralarında evlenme akdi olmaksızın evlenmenin dinî merasimini yaptıran erkek ve kadınlar iki aydan altı aya kadar hapis cezasile cezalandırılır.

Erkek evli olduğu takdirde verilecek ceza altı aydan üç seneye kadar hapistir. Erkeğin evli olduğunu bilen kadına da aynı ceza verilir.

Muhtarlar aralarında evlenme akdi yok iken evlenmenin dinî merasimini yaptıklarına muttali oldukları kimseleri salâhiyetli makama bildirmeğe mecburdurlar. Bu hususta ihmal gösterenler beş liradan yüz liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olurlar ve tekerrürü halinde ayrıca bir aya kadar hapsolunurlar.

Madde 253 — He kim bir rütbe veya memuriyetin veya bir meslekin resmî elbisesini salâhiyeti olmaksızın alenen giyer ve haiz olmadığı nişan ve madalyaları talik ederse bir seneye kadar hapse ve 250 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur ve eğer böyle bir elbise giymek suretile elbisenin delâlet ettiği meslek ve memuriyete müteferri mevaddı icra ederse üç aydan aşağı olmamak üzere hapis olunur.

Siyasî partinin takib ettiği prensiplerin remzi olan alâmet ve işaretleri o partinin şerefini kırarak yerde kullanılanlara partiden müsaade almaksızın kitap, gazete, mecmua veya Matbuat Kanunun göre matbua sayılan diğer şeyler üzerine veya sinema şeridlerine bunların muhteviyatını partiye mal edici manada koyanlar altıya kadar hapis veya on liradan 200 lira kadar ağır para cezasile cezalandırılırlar. Bu hususta takibat icrası alâkalı siyasî parti Genel Sekreterliğinin şikâyetine bağlıdır.

Kızılay Cemiyetine aid alâmet ve işaretleri, Kızılay Cemiyetinin rızası olmaksızın her hangi bir matbua veya evrak ve sair eşya üzerine koymak veya resim veya hâkketmek veya her ne suretle olursa olsun, o alâmet ve işaretleri temsil veya tecessüm ettirmek suretile kullananlar üç aya kadar hapis veya beş liradan yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılırlar. Bu hususta takibat icrası Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezinin şikâyetine bağlıdır.

Madde 267 — Yukarıki maddede beyan olunan fiiller bir vazifenin ifasında dolayı olmayıp da vazife esnasında vaki olursa tayin olunacak ceza üçte birinden yarısına kadar indirilir.

Madde 276 — Bir kimse muhafaza edilmek üzere kendisine resmen teslim olunan merhun veya mahcuz veya her hangi bir sebeple vaz'iyed edilmiş olan malları kendisinin veya başkasının menfaati için saklar, sahibine veya başkalarına verir veya tebdil veya lâzım gelenlere teslimden imtina ederse üç aydan iki seneye kadar hapis ve otuz liradan üç yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Eğer suçlu merhun veya mahcuz veya her hangi bir sebepler vaziyet edilmiş olan eşyanın sahibi ise verilecek ceza bir seneye kadar hapis ve on liradan yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer cürüm muhafızın ihmalinde veya tedbirsizliğinden ileri gelmiş ise muhafız hakkında beş liradan yüz liraya kadar ağır para cezası hükmlenir.

Eğer eşyanın kıymeti az ise veya cürmün faili eşyayı

veya bedelini takibata başlamazdan evvel geri verirse ceza altıda birden üçte bire kadar indirilir.

Madde 279 — Ceza Kanununun tatbikatında:

1 - Devamlı veya muvakkat surette teşriî, İdarî veya adli bir âmme vazifesi gören Devlet veya diğer her türlü âmme müesseseleri memur, müstahdemleri;

2 - Devamlı veya muvakkat, ücretsiz veya ücretli, ihtiyarî veya mecburî olarak teşriî, idarî veya adli bir âmme vazifesi gören diğer kimseler memur sayılır.

Ceza Kanununun tatbikatında âmme hizmeti görmekte muvazzaf olanlar:

1 - Devamlı veya muvakkat surette bir âmme hizmeti gören Devlet veya diğer âmme müessesesinin memur ve müstahdemleri;

2 - Devamlı veya muvakkat, ücretli veya ücretsiz ihtiyarî veya mecburî surette bir âmme hizmeti gören diğer kimselerdir.

Madde 282 — Her kim adliye makamları tarafından şahid, ehli-vukuf, veyahut tercüman sıfatile davet olunup da asılsız bir sebebi ileri sürmek suretile icabet mecburiyetinden vareste tutulmuş veya icabet etmekle beraber şehadet etmekten veya ehli-vukuf veya tercümanlık vazifesini ifadan istinkâf eylemiş bulunursa altı aya kadar hapse veya on liradan yüz liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

Fail ehli-vukuftan ise mahkûmiyet neticesi olarak hapis müddetine müsavi bir zaman için meslek ve sanatın tatili cezasına dahi mahkûm olur.

İKİNCİ FASIL

Suç tasnii ve resmî mercileri iğfal

Madde 283 — Vuku bulmadığını bildiği bir suçu Adliyeye veya keyfiyeti Adliyeye tevdi mecbur olan bir makama veya kanunî takib yapacak veya yaptırabilecek bir mercie vuku bulmuş gibi ihbar ile yahut vaki olmıyan bir

suçun eserlerini takibata mübaşeret olunabilecek derecede uyduran kimse 30 aya kadar hapis cezasına mahkûm olur.

Adliye huzurunda sahte olarak bir suç işlediğini yahut bu suçta iştirak eylediğini söyleyen kimse hakkında dahi aynı ceza tertib olunur.

ÜÇÜNCÜ FASIL

İftira

Madde 285 — Her kim Adliyeye veya keyfiyeti Adliyeye tevdi mecbur olan bir makama veya kanunî takib yapacak veya yaptırabilecek bir mercie ihbar veya şikâyetle bulunarak suçsuz olduğunu bildiği bir kimseye bir suç isnad eder yahut o kimse aleyhinde böyle bir suçun maddî eser ve delillerini uydurursa isnat eylediği suçun nevi ve mahiyetine ve uydurduğu delillerin kuvvetine göre üç aydan üç seneye kadar hapsolunur.

Bu isnad kendine iftira olunan kimsenin tevkifi gibi şahsî hürriyeti bağliyan bir halin hususuna sebep olmuşsa müfteri hakkında bir seneden beş seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Kendine iftira olunan kimse hakkında üç seneden fazla şahsî hürriyeti bağliyan bir ceza ile mahkûmiyeti mutazammın bir hüküm sadır olmuşsa müfteri hakkında on beş seneyi geçmemek üzere aynı ceza hükmolunur.

Eğer mağdurun mahkûmiyeti müebbed ağır hapis ise müfteri on beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapisle cezalandırılır.

Eğer mahkûmiyet ölüm cezasını müstelzim olmuş ve infaz edilmişse müfteriye aynı ceza verilir.

Henüz infaz edilmemiş ise müebbed ağır hapis cezası hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı olan suç faili mağdur hakkında takibat yapılmadan evvel bu isnadatından rücu eder veya uydurduğunu itiraf ederse yukarıda yazılı cezaların altıda biri hükmolunur ve ceza müebbed ağır hapis ise on sene ağır hapse indirilir ve isnattan rücu veya tas-

niin itiraf olunması takibata başladıktan sonra vaki olursa asıl cezanın üçte ikisi indirilir ve müebbed ağır hapis yerine 24 sene ağır hapis cezası tayin olunur. Tasni veya iftira, kabahat ef'aline taallük ederse bu madde ile 283 üncü maddede tesbit olunan cezalar yarıya kadar indirilir.

Madde 293 — 289 uncu maddede yazılı olan suret ve zamanlarda yalan şahidler şehadetlerinden ve ehlihibre ve tercümanlar dahi hilafi hakikat olan rey ve tercümelerinden rücu ettikleri takdirde bunları tedarik edenler hakkında 291 inci maddede muayyen cezalar altıda birinden üçte birine kadar indirilir.

Madde 298 — Bir kimse bir suçtan dolayı kanun dairesinde tevkif olunduktan sonra kaçarsa bir aydan altı aya kadar hapsolunur.

Bu suç şahıslara karşı şiddet veya tehdid kullanarak veyahut kapı veya pencere kırarak veya duvar delerek veya kaçmağa mâni olacak vasıtaları bozarak işlenmiş olursa ceza üç aydan on sekiz aya kadar haptistir.

Eğer tehdid veya şiddet kullanma silâh ile veya birden ziyade kimseler tarafından bir arada yapılmış olursa ceza iki seneden beş seneye kadar ağır haptistir.

Madde 299 — Bir kimse bir suçtan dolayı kanun dairesinde hapsedildikten sonra kaçarsa aşağıda yazılı şekillerde ceza görür:

1 - Müebbed ağır hapis mahkûmu ise ayrıca on üçüncü maddeye göre geçirmesi lâzımgelen hücre müddeti hesaba katılmaksızın cezasının bir senesi geceli gündüzlü bir hücrede yalnız başına bırakılmak suretile çektirilir.

2 - Muvakkat şahsî hürriyeti bağlayıcı bir ceza mahkûmu ise geri kalan müddetlerine bu müddetlerin altıda birden üçte birine müsavi bir müddet zammedilir. Ancak zammedilecek bu müddetler iki aydan eksik ve iki seneden fazla olamaz.

Bu suç, şahıslara karşı şiddet veya tehdid kullanarak veyahut kapı ve pencere kırarak veya duvar delerek veya

kaçmaya mâni olacak vasıtaları bozarak işlenmiş olursa birinci bendde yazılı hücre müddeti bir sene altı ay, ikinci bendde yazılı nisbet üçte birden yarıya kadar olarak tatbik olunur. Ancak zammedilecek Bu müddetler altı aydan eksik, dört seneden fazla olamaz.

Eğer tehdid veya şiddet kullanma silâh ile veya birden ziyade kimseler tarafından bir arada yapılmış olursa birinci bendde yazılı hücre müddeti iki sene, ikinci bendde yazılı nisbet yarıdan üçte iki kadar olarak tatbik olunur. Ancak zammedilecek bu müddetler üç seneden eksik, altı seneden fazla olamaz.

Bu maddede yazılı hükümler ceza evi dışında çalıştırılan mahkûmlar hakkında tatbik olunur.

Madde 301 — Her kim bir mevkuf veya mahkûmun tevkifhane veya hapisaneden kaçmasını hazırlar veya kolaylaştırırsa kaçan kimsenin işlemiş olduğu suçun şiddetine ve ikmal etmekte bulunduğu cezanın nevi ve müddetine nazaran bir aydan otuz aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Eğer mahkûmun çektiği ceza müebbed ağır hapis ise kaçmasını hazırlayan ve kolaylaştıran kimsenin cezası yirmi aydan dört seneye kadardır.

Eğer mahkûmun cezası ölüm cezası ise, kaçmasını hazırlayan veya kolaylaştıran kimseye otuz aydan beş seneye kadar hapis cezası verilir.

Eğer mahkûmun kaçmasını hazırlamak ve kolaylaştırmak için fail 299 uncu maddede mezkûr vasıtalarından bir kısmını kullanır ve bu yüzden mahkûm kaçmış olursa ceza üçte birden yarıya kadar artırılır.

Eğer kaçamamış ise, ceza üçte bire indirilir.

Eğer maznun mevkuf veya mahkûmun usul ve fûruundan ve karı kocadan ve kardeş ve kız kardeşlerinden biri ise, göreceği ceza üçte bir miktarı azaltılır.

Madde 302 — Bir mevkuf veya mahkûmun muhafazasına veya nakline memur olan kimse ne suretle olursa olsun o-

nun kaçmasını hazırlar veya kolaylaştırırsa bir seneden beş seneye kadar hapsolunur.

Eğer mahkûmun görmekte olduğu ceza idam veya müebbed ağır hapis ise failin göreceği ceza beş seneye kadar ağır haptistir ve beş sene müddetle âmme hizmetlerinden memnuiyet cezası dahi hükmolunur.

Eğer kaçmasını hazırlamak ve kolaylaştırmak için fail, kaçığın şiddet kullanmasında veyahut kapı ve pencere kırmasında ve duvar delmesinde kaçakla birleşir veya silâh ve sair böyle bir işe lâzım olan şeyleri erir veya bunların tedarikini men etmezse mevkuf veya mahkûmun kaçmış olması halinde memur, yedi seneye kadar ağır hapis ve müebbeden âmme hizmetlerinden memnuiyet cezası ile cezalandırılır ve kaçamadığı takdirde memura beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Madde 304 — Sürgün cezasına mahkûm olan kimse 18 inci maddeye göre ikamete mecbur tutulduğu yerden kaçarsa on beş günden üç aya kadar hapsolunur.

Madde 309 — Hükmen yedi nezolunup da müstahiklerine teslim kılınan gayrimenkul malları tekrar zaptu işgal eden kimse iki aydan bir seneye kadar hapsolunur.

Muhafaza edilmek üzere başkasına resmen teslim olunan merhun veya mahcuz veya her hangi bir sebeple vaz'iyet edilmiş olan menkul malını alan veya tahrib veya telef eden kimse bir aydan bir seneye kadar hapsolunur.

Bundan evvelki fıkrada yazılı cürüm, muhafızının müsamahasından ileri gelmişse on liradan yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Beşinci Bab

Âmmenin nizamı aleyhine işlenen cürümler

BİRİNCİ FASIL

Suç işlemeğe tahrik

Madde 311 — Başkasını bir suç işlemeğe alenen tahrik eden kimse aşağıda yazılı şekillerde cezalandırılır:

1 - Eğer tahrik ettiği cürmün cezası muvakkat ağır hapsin üstünde bir ceza ise üç seneden beş seneye kadar ağır hapis,

2 - Muvakkat ağır hapis veya hapis cezasını müstelzim ise filin nevine göre üç seneye kadar hapis,

3 - Sair hallerde yüz liraya kadar ağır para cezası.

2 ve 3 numaralı bendlerde beyan olunan hallerde ceza tahrik olunan suç için muayyen olan cezanın en yukarı haddinin üçte birini geçemez.

İKİNCİ FASIL

Cürüm ikai için cemiyet teşkil edenler

Madde 313 — Beş kişi ve daha ziyade kimse adliye kuvveti veya âmmenin emniyet veya selâmeti veya adabı ve aile intizamı yahut mal ve şahıs aleyhine cürüm işlemek için bir cemiyet teşkil ettiği halde bunlardan her birisi yalnız cemiyet teşkilinden dolayı üç seneye kadar hapsolunur

Bu cemiyete dahil olanlar on sekiz seneye kadar hapse ve yüz liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olurlar.

Eğer bu cemiyet efradı dağlarda ve kırlarda ve umumî yollarda dolaşır, yahut içlerinden iki veya daha ziyadesi silâh taşır, yahut emin bir mahalde silâh saklarsa altı aydan beş seneye kadar hapse mahkûm olur.

Eğer cemiyetin muharrik ve reisleri varsa onlar bu maddenin birinci fıkrasında altı aydan eksik olmamak üzere üç seneye, üçüncü fıkrasında bir seneden eksik olmamak üzere beş seneye kadar hapse mahkûm edilir.

Madde 329 — Kıymetli damgaları veya demiryolu, yahut sair âmme nakliyat şirketlerinin biletleri üzerine evvelce kullanılmış olduklarına dair konulan işaretleri silmek veya her ne suretle olursa olsun yok etmek suretile bunları kullanan veya kullanmak üzere başkalarına veren kimse bir seneye kadar hapis ve iki yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Kullanılmış pulları iptal işaretlerini yok etmeksizin evrak, eşya veya mektuplar üzerine bilerek yapıştırip tek-

rar kullanan kimse elli liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

Madde 342 — Bir kimse resmen memur olmadığı halde 339 uncu maddede gösterilen suretlerle resmî bir varakada sahtekârlık yaparsa iki seneden sekiz seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Eğer vesika kanunen sahteliği isbat olunmadıkça muteber olan resmî evrak kabilinden ise dört seneden on seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

Ve eğer sahtekârlık asim vücudunu farzederek yahut sahih olan aslına mugayir surette yazarak veyahut sahih bir sureti tahrif eyleyerek resmî bir varakanın süeti üzerinde işlenmişse bir seneden üç seneye kadar ağır hapse mahkûm olur.

Eğer mezkûr varaka kanunen sahteliği isbat olunmadıkça muteber addolunan evrak kabilinden ise verilecek ceza iki seneden beş seneye kadar ağır haptistir.

Madde 346 — Bir kimse sahtekârlık cürmünde ortaklığı olmaksızın sahte bir varakayı bilerek kullanır veya onunla menfaat temin ederse mezkûr varaka resmî evraktan ise, 342 ve hususî evraktan ise, 345 inci maddelere göre ceza görür.

Madde 348 — Bir kimse tamamen veya kısmen bir varakanın aslını yahut asim zıyıyı takdirinde kanunen makamına kaim olan suretini ortadan kaldırır veyahut bozan ve bundan umumî veya hususî bir zarar neş'et ederse 339 342, 343, 344 ve 345 inci maddelerde bildirilen farklara göre mezkûr maddelerde yazılı cezalarla cezalandırılır.

Madde 350 — 1 - Hüviyet cüzdanlarını, nüfus tezkerelerini, pasaportları ve ruhsatnameleri taklid edenler veya bunların yazılarını değiştirenler;

2 - Bu gibi sahih vesikalar kimlere ita kılınmış ise onlardan başkasına veya diğer bir mekân ve zamanda verilmiş gibi göstermek maksadile değiştirenler yahut bunların sıhhat ve itibarı için lâzımgelen tasdik muamelesini ve

matlup olan şarlarım sahte olarak ifa kılınmış gibi gösterenler;

3 - Böyle taklid edilmiş veya değıştirilmiş nüfus tezkere ve hüviyet cüzdanı ve pasaport ve ruhsatnameleri kullanan ve kullanmak maksadile başkalarına teslim ve ita eyleyenler;

Bir aydan sekiz aya kadar hapis cezasına mahkûm olurlar.

Madde 382 — 369, 370, 371, 372, 373, 376, 377, 378, 379, 380 ve 381 inci maddelerde yazılı olan fiiller bir şahsın hayatını tehlikeye koymuş olduğu takdirde muayyen olan ceza yarısı derecesinde artırılır ve bu ceza kanunen muayyen olan cezanın azamî haddini geçebilir. Ölüme sebep olmuş ise ceza müebbed ağır hapistir.

Madde 404 — 403 üncü maddede yazılı şeyleri kullananlar veya yanında bulunduranlar iki aydan altı aya kadar hapis ve beş yüz liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Bunları kullanan kimsenin alışkanlığı iptilâ derecesinde ise altı aydan eksik olmamak şartile, selâhı tıbben tebeyyün edinciye kadar, hastahanedede tevkif ve tedavisine hükmolunur. Hastahane bulunmayan yerlerde ise bu kabil kimseler hastahane bulunan yerlere sevk edilir.

Madde 414 — Her kim, on beş yaşını bitirmiyen bir küçüğüm ırzına geçer ise üç seneden on seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur.

Eğer bu fiil cebir ve şiddet veya tehdid kullanılmak suretile veya akıl ve beden hastalığından veya failin fiilinden başka bir sebepten dolayı veya failin kullandığı hileli vasıtalarla fiile mukavemet edemeyecek bir halde bulunan bir küçüğe karşı işlenmiş olursa ağır hapis cezası yedi seneden on beş seneye kadardır.

Madde 415 — Her kim, on beş yaşını bitirmiyen bir küçüğün ırz ve namusuna tasaddiyi mutazammın bir fiil ve harekette bulunursa bir sene altı aydan üç seneye ve bu fiili ve hareket yukarıki maddenin ikinci fıkrasında yazı-

lı şartlar içinde olursa iki sene altı aydan beş seneye kadar hapsolunur.

Madde 416 — On beş yaşım bitiren bir kimsenin cebir ve şiddet veya tehdid kullanmak suretile ırzına geçen veyahut akıl ve beden hastalığından veya kendi fiilinden başka bir sebepten veya kullandığı hileli vasıtalardan dolayı fiile mukavemet edemeyecek bir halde bulunan bir kimseye karşı bu fiili işliyen kimse üç seneden on seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Yine bu suretle ırz ve namusa tasaddiyi tazammun eden diğer bir fiil ve harekette bulunursa iki seneden beş seneye kadar hapsolunur.

Madde 419 — Alenen hayasızca vazı hareketlerde bulunanlar on beş günden iki aya ve o suretle cinsî münasebette bulunanlar altı aydan bir seneye kadar hapsolunur. Ve her halde on beş liradan elli liraya kadar ağır para cezası alınır.

Madde 429 — Her kim, cebrü şiddet veya tehdid veya hile ile şehvet hissi veya evlenme maksadile, reşid olan veya reşid kılınan bir kadını kaçıırır veya bir yerde alıorsa altı aydan beş seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırıldı.

Madde 430 — Cebrü şiddet veya tehdid veya hile ile şehvet hissi veya evlenme maksadile reşid olmıyan kimseyi veya şehvet hissile evli bir kadını kaçıırır veya bir yerde alıorsa üç seneden yedi seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Eğer reşid olmıyan kimse, cebrü şiddet veya tehdid veya hile olmaksızın kendi rızasile şehvet hissi veya evlenme maksadile kaçıırılmış veya bir yerde alıkonulmuş ise ceza altı aydan üç seneye kadar hapistir.

Madde 431 — Kaçıırılan kimse, on iki yaşını doldurmamış ise fail cebrü şiddet veya tehdid veya hile kullanmamış olsa dahi üç seneden yedi seneye kadar ağır hapis cezasile cezalandırılır.

Madde 432 — Yukarıki maddelerde yazılı cürümlerden birinin faili, kaçırdığı veya alıkoyduğu kimseyi hiçbir şe-

hevî harekette bulunmaksızın kendiliğinden, kaçırıldığı eve veya ailesinin evine iade eder veyahut ailesi tarafından alınması mümkün olan emniyetli diğer bir yere getirip serbest bırakırsa 429 uncu maddede yazılı halde bir aydan bir seneye kadar, 430 uncu maddede yazılı halde altı aydan üç seneye kadar, 431 inci maddede yazılı halde bir seneden beş seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır.

Madde 433 — Yukarıki maddelerde yazılı cürümlerden biri mahza elenmek maksadile işlenmiş ve bir gûna tecavüz vukubulmamış ise fail hakkında tayin olunacak ceza üçte birden yarıya kadar indirilir.

Madde 434 — Kaçırılan veya alıkonulan kız veya kadın ile maznun veya mahkumlardan biri arasında eşlenme vukuunda koca hakkında hukuku âmme davası ve hüküm verilmiş ise cezanın çektirilmesi tecil olunur.

Müruru zaman haddine kadar erkek tarafından haksız olarak vukua getirilmiş bir sebeple boşanmaya hükmedilirse takibat yenilenir. Evvelce hüküm verilmiş ise ceza 'çektirilir.

Bu madde hükümleri 414, 415 ve 416 ıncı maddeler hakkında da caridir.

Evlenen maznun veya mahkûm hakkında hukuku âmme davasının veya cezanın tecilini müstelzim olan haller fiilde methali olanlar hakkında dava ve cezanın düşmesini müstelzimidir.

Madde 435 — Har kim on beş yaşını doldurmamış olan bir küçüğü kandırarak fuhşa teşvik eder ve bunun yolunu kolaylaştırırsa iki seneden eksik olmamak üzere haps olunur ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Kandırmak keyfiyeti küçüğün usulünden veya kardeşlerinden biri veya kendisini evlâd edinenler tarafından yahut veli veya vasisi; muallim veya mürebbisi, yahut hizmetkârları veya nezaretleri altına verilen sair kimseler tarafından vaki olursa fail üç seneden aşağı olmamak tilere mahkûm edilir.

Kandırmak keyfiyeti on beş yaşını doldurmuş olup

da henüz yirmi bir yaşını bitirmemiş olan kimseler hakkında vuku bulursa fail altı aydan iki seneye kadar hapsolunur ve elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Kandırmak keyfiyeti bu maddenin ikinci fıkrasında gösterilen kimseler veya kocası tarafından işlenirse fail iki seneden eksik olmamak üzere hapsolunur ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

21 yaşını doldurmuş olan kız ve kadınları fuhşa teşvik eden koca veya usulü veya kardeşleri hakkında altı aydan iki seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Madde 346 — Her kim fuhuş zamanında rızasile olsa bile henüz yirmi bir yaşını bitirmeden bir bakiri veya bir kadını yahut cebir ve şiddet veya tehdid veya nüfuz icrası yahut hile yirmi bir yaşını bitiren bir bakir veya kadını başkası için iğfal veya tedarik veyahut sevk veya bir yerden diğer yere naklederse bir seneden üç seneye kadar hapis ve elli liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Bu filler yirmi bir yaşını doldurmamayan bakir veya kadın hakkında iğfal veya cebir ve şiddet tehdid veya nüfuz icrasile yahut kardeş veya usul veya sihri usulden yahut koca veya veli veya vasi veya muallim veya mürebbi veya hizmetkârları yahut nezaretleri altına verilen sair kimseler tarafından yapılırsa iki seneden beş seneye kadar hapsolunur.

Bu fasla giren suçların ihzari hareketlerini işleyenler asıl suçu için yazılı cezanın altında biri ile cezalandırılır.

DOKUZUNCU BAB

Eşhasa karşı cürümler

BİRİNCİ FASIL

Adam öldürmek cürümleri

Madde 448 — Her kim bir kimseyi kasden öldürürse on sekiz seneden yirmi bir seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur

Madde 449 — Öldürmek fiî:

1 - Karı, koca, kardeş, babalık, analık ve evlâdlık, kayınbaba ve kaynana ve damat ve gelinler haklarında işlenirse,

2 - Vazifesini yaptığı sırada veya vazifesini yapmasından dolayı Devlet memurlarından biri aleyhine icra olunursa,

3 - Zehirlemek suretile yapılırsa,

Fail yirmi iki seneden yirmi dört seneye kadar ağır hapis cezasına mahkûm olur.

Madde 417 — 456 inci maddede yazılı fiillere 449 uncu maddenin birinci ve üçüncü bendlerinde yazılı hal inzımam eder yahut fiil gizli veya aşikâr bir silâh ile veya aşındırıcı ecza ile işlenmiş olursa asıl ceza altıda birden üçte bire kadar artırılır.

Eğer fiilde 450 inci maddenin beşinci bendinde yazılı hal müstesna olmak üzere diğer bendlerdeki hallerden biri birleşirse bu birleşen fiil hakkında 78 inci madde hükmü cari olmak şartile ceza üçte bir nisbetinde çoğalır.

Madde 458 — Geçen maddelerde beyan olunan ahvalde fiil; netice itibarile failin asıl maksadını tecavüz etmiş olduğu takdire ceza üçte birden yarısına kadar eksilir.

Madde 462 — Yukarıda geçen iki fasılda beyan olunan fiiller zinayı icra hainde meşhuden yakalanan veyahut zinayı irtikâp etmek üzere veya henüz irtikâb edildiğine zevahiri hale nazaran şüphe edilmeyecek surette görünen bir koca veya karı veya kız kardeş veya furudan olan kız veya kadınlardan biri veya bunların müşterek faili yahut her ikisi aleyhinde karı veya koca veya usulden biri veya erkek kardeş veya kız kardeş tarafından işlenmiş olursa fiilin muayyen olan cezası sekizde bire kadar tenzil ve ağır hapis cezası hapse tahvil olunur, ölüm cezası yerine iki seneden beş çeneye kadar hapis cezası verilir.

Madde 465 — Bir kimsenin veya bir şirketin hizmetinde bulunanlar tarafından vazife ve hizmet arasında işlenen 455 ve 459 uncu maddelerde yazılı cürümlerden dolayı hükmedilecek tazminattan o kimse veya şirket malen mes'uldür.

DÖRDÜNCÜ FASIL

İrkin tümlüğü ve sağlığı aleyhinde cürümler

Madde 468 — Bir kadının rızası olmaksızın çocuğunu düşürten kimseye yedi seneden on iki seneye kadar hapis cezası verilir

Rızasile bir kadının çocuğunu düşürten kimseye iki seneden beş seneye kadar hapis cezası verilir. Çocuğu düşürmeğe rıza gösteren kadına da aynı ceza verilir.

Aşağıdaki hallerde birinci fıkra hükmü tetbik olunur:

1 - Eğer kadın on dört yaşından küçükse veya her ne suretle olursa olsun idare veya idrak kabiliyetinden mahrum ise,

2 - Eğer rıza şiddet veya tehdit veya telkin veyahut iğfal ile elde edilmiş olursa,

Birinci fıkrada yazılı fiti kadının ölümüne sebep olmuş ise ceza on iki seneden yirmi seneye ve bedenî bir zararı mucib olmuş ise on seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

İkinci fıkrada yazılı fiil kadimin ölümüne sebep olmuş ise beş seneden on iki semeye ve bedenî bir zararı mucib olmuş ise üç seneden sekiz seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Madde 469 — İstiyerek çocuğunu düşüren kadına bir seneden dört seneye kadar hapis; cezası verilir.

Yukarıki fıkrada yazılı cürme iştirak halleri dışında

gebe bir kadını, çocuk düşürmeğe yarayacak vasıta tedarik etmek suretile çocuğu düşürmeğe tahrik eden kimse altı aydan iki seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır.

Madde 470 — Gebe salınan bir kadına çocuk düşürmek için vasıtalar tedarik eden veya bu kadın üzerinde bu maksadla bazı fiillerde bulunan kimsenin fiili kadının ölümüne veya bedenî bir zarara sebep olmuş ise fail 452 ve 456 inci maddeler hükümlerine göre cezalandırılır.

Fiil kadının rızasile işlenmiş ise verilecek cezanın üçte biri indirilir.

Madde 471 — Rıza ve muvafakatile bir erkek veya kadın üzerinde bazı fiiller yaparak onların çocuk yapmak kabiliyetini yok eden Ve bu suretle rıza göstererek kendi üzerinde böyle bir fiil ve hareketi yaptıran kimse altı aydan iki seneye kadar hapis ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Çocuk yapmağa mâni fiil ve hareketlerin işlenmesini teşvik eden veya bu fiil ve hareketlerin işlenmesi için propaganda yapan kime bir seneye kadar hapis veya bin liraya kadar ağır parti cezasile cezalandırılır. Eğer fiil kazanç temini gayesile içilenmiş ise her iki ceza birlikte hükmolunur.

Madde 472 — 471 inci madde dışında bu fasılda yazılı olan fiiller kendisinin veya akrabasının şeref ve namusunu kurtarmak için işlenmiş ise verilecek ceza yarıdan üçte ikiye kadar indirilir.

468 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü, beşinci ve altıncı fıkralarile 469 uncu maddenin ikinci fıkrası ve 470 inci maddede ve 4711 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yazılı cürümlerin faili tababet ve şüabatı mensubu ise verilecek cezayı üçte birden eksik olmamak üzere artırılır.

Madde 482 — Her kim toplu veya dağınık bir kaç kişi ile ihtilâl ederek her ne suretle olursa olsun bir kim-

senin namus veya şöhret veya vakar ve haysiyetine taarruz eyler ise üç aya kadar hapis ve yüz liraya kadar ağır para cezasile mahkûm olur.

Eğer bu fiil, kendisine tecavüz olunan kimse yalnız olsa bile huzurunda, yahut kendisine hitaben yazılıp gönderilmiş bir mektup, telgraf resim veya her hangi bir yazı veya telefon ile işlenirse failin göreceği ceza dört aya kadar hapis ve yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer kendisine tecavüz olunan kimsenin huzurile beraber alenen vaki olursa ceza altı aya kadar hapis ve iki yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Eğer fiil, 480 inci maddenin ikinci fıkrasında beyan olunan vasıtalarından biri ile işlenirse ceza altı aydan ve ağır para cezası yüz elli liradan aşağı olamaz.

Madde 483 — Yukarıki maddede beyan olunan cürüm noter gibi usulü dairesinde hidematı âmmeden biri ile muvazzaf bulunan şahıslardan birinin huzurunda ve ifa ettiği memuriyetten dolayı işlenmiş olursa fail hakkında altı aya kadar hapis cezası hükmolunur.

Adlî veya siyasî veya mülkî veya askerî bir heyet veya siyasî bir parti yahut âmme menfaatine hâdim bir cemiyet veya müesseseye tecavüz ve hakarete bulunanlar, fiillerinin mahiyetine göre 480 veya 482 inci maddelerde yazılı cezalarla cezalandırılır.

Madde 488 —Bu fasılda beyan olunan cürümlerden dolayı takibat icrası kendisine tecavüz olunan şahıs tarafından şikâyetname verilmesine bağlıdır.

Eğer kendisine tecavüz olunan kimse şikâyetname vermezden evvel vefat eder veya bu cürümler ölmüş bir adamın hatırasına karşı irtikâb olunursa bundan dolayı müteveffanın karısı ve usul ve fûruu veya kardeş ve kız kardeşleri ve usul ve fûruu derecesinde sıhrî akrabası ve doğrudan doğruya vereseşi bulunan kimseler tarafından şikâyetname verilebilir.

Adlî veya siyasî veya mülkî veya askerî bir he-

yet veya siyasî bir parti, yahut âmme menfaatine hadim bir cemiyet veya müessese aleyhinde vuku bulan tecavüz ve hakaret fiillerinden dolayı takibat yapılması heyet reislerinin veya parti veya cemiyet mümessillerinin taleplerine bağlıdır.

Madde 490 — Bu fasılda beyan olunan cürümlerden dolayı ikame olunacak hukuku âmme davası, 480 inci maddede yazılı ahvalden dolayı bir sene ve 482 ve 483 üncü maddelerde muharrer ahvalden dolayı üç ay geçmesiyle düşer.

Madde 506 — Hileli müflisler hakkında iki seneden beş seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Madde 507 — Taksirattı müflisler bir aydan iki seneye kadar hapsolünür.

Madde 509 — Bir kimse iade veya muayyen bir suretle istimal etmek üzere kendisine tevdi olunan imzalı ve yazısız bir kâğıda sahibinin zararına olarak hukukça hükmü haiz bir muamele yazar veya yazdırır yahut elinde bedelsiz olarak kalmış olan bir senedi istimal ederse mutazarrır olan kimsenin şikâyeti üzerine üç aydan üç seneye kadar hapis ve yüz elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm olur.

Bu imzalı veya yazısız kâğıt esasen kendisine tevdi ve teslim alınmayıp da bertakrib ele geçirerek birinci fıkradaki cürmü işlemiş ise altıncı babın üçüncü ve dördüncü fasıllarında beyan olunan ahkâma göre ceza verilir.

Madde 516 — Bir kimse her ne suretle olursa olsun aharın menkul ve gayrimenkul malını tahrip veya imha eder veya bozar yahut bunlara zarar verirse mutazarrır olan tarafın şikâyeti üzerine bir seneye kadar hapis ve yirmi liradan elli liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Eğer cürüm:

1 - Vazifei memuresinden dolayı ölç almak kasdile bir memur aleyhinde,

2 - Şahıslara karşı şiddet kullanmakla veya 493 üncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarında beyan olunan vasıtalarla birile,

3 - Âmmeye ait veya âmme hizmetine veya bir mezhebin âyin ve ibadetine mahsus binalar yahut 378 inci maddede gösterilen envaa dahil askerî binalar ve debboy ve tersaneler ve harp gemileri yahut abideler veya kabristan ve müştemilâtı,

4 - Sedler yahut musibetlere karşı âmmenin muhafazası maksadile inşa olunan müdafaa vasıtaları ve sair inşaat yahut bir âmme hizmetine mahsus alât ve işaret,

5 - Kanal veya sulamağa mahsus nehir ve cetvel ve ark ve bu kabilden sair inşaat;

6 - Dikilmiş bağ çubukları ve mey vali ağaç ve fidanlar ile seyir ve meydan yerlerindeki ağaçlar;

Üzerinde işlenirse failin göreceği ceza, üç aydan iki seneye kadar hapis ve iki yüz elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Bu fiiller hakkında şikâyetname itasına hacet kalmaksızın dava takib olunur.

Madde 518 — Her kim bigarihakkın başkasının arazisine veya bağ ve bahçesine hayvan sokarak veya orada bırakarak bir zarar ika ederse mutazarrırın şikâyeti üzerine bu faslın birinci maddesinin ilk fıkrası hükmüne tevfikan ceza görür,

Fail yalnız otlatmak maksadile ahârın arazisine hayvan sokmuş veya girmesine göz yummuş ise diğér tarafın şikâyeti üzerine göreceği ceza üç aya kadar hapis ve elli liraya kadar ağır para cezasıdır.

Kayıtsızlık ve teseyyüp eserile bir kimsenin muhrez veya mezru olan arazisine veya bağ ve bahçesine hayvan girmesine sebep olanlar zarar görenin şikâyeti üzerine on beş günden bir aya kadar hafif hapse veya on liradan otuz beş liraya kadar hafif para cezasına mahkûm olur.

Madde 524 — Bu babın birinci ve üçüncü ve dördüncü ve beşinci fasıllarında ve 516 ncı maddenin birinci fik-

rasile 518 ve 519 ve 521 inci maddelerde beyan olunan cürümler:

- 1 — Haklarında ayrılık kararı verilmiş karı kocadan birinin,
- 2 - Usul ve fûrudan yahut bu derecede sihri akrabadan birinin veya analık babalık ve evlatlığın,
- 3 - Faille beraber bir dam altında yaşayan kardeşin veya kız kardeşin zararlarına olarak işlenmiş olursa fail aleyhinde takibat icra olunmaz.

Haklarında ayrılık kararı verilmiş olan karı veya koca, yahut faille beraber bir dam altında yaşayan kardeşlerle cürüm mürtekibi ile bir aile halinde yaşamakta olan amca, dayı, hala, teyze, yeğen veya ikinci derecede sihri akrabasının mazarratına olarak işlenmiş ise fail hakkında takibat icrası şikâyete bağlıdır. Bu takdirde failin göreceği ceza üçte bir miktarı azaltılır.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

Kabahatler

Birinci bab

Âmmenin nizamına müteallik kabahatler

BİRİNCİ FASIL

Salâhiyettar mercilerin emirlerine itaatsizlik

Madde 526 — Her kim, salâhiyettar merciden kanun ve nizamlara aykırı olmıyarak verilmiş bir emre itaatsizlik eder yahut âmmenin istirahat ve selâmeti veya adalet düşüncesile merciinden kanun ve nizamlara muhalif olmıyarak ittihaz edilmiş bir tedbire riayet etmezse bir aya kadar hafif hapis veya elli liraya kadar hafif para cezasına mahkûm olur.

Şapka iktizası hakkındaki 671 numaralı kanunla Türk harflerinin kabul ve tatbiki hakkındaki 1353 numaralı kanunun koyduğu memnuiyet veya mecburiyetlere muhalif hareket edenler üç aya kadar hafif hapis veya on liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezasile cezalandırılır.

Muvakkat madde — A) 13 üncü madde ile 15 inci

maddede yazılı cezaların çektirme usulüne aid hükümler yeni ceza evleri kuruldukça peyderpey tatbik olunur.

B) Şimdiki ceza evlerinde mahkûmiyet müddetlerinin bir kısmını iyi hal ile geçirmiş olup da Vekâletçe tesbit edilecek yaş, meslek ve kabiliyette olan ve yine Vekâletçe tayin olunacak suçların failleri iş esası üzerine kurularak açılmış ve açılacak olan ceza evlerine şevklerinde 13 üncü maddede gösterilen üçüncü ve dördüncü devreler şeraitine konularak o devrenin veya devrenin bütün hak ve imtiyazlarından istifade ettirilebilecekleri gibi bu madde hükmünden de müstefid olurlar.

Madde 2 — Ceza Kanununun 83, 384, 589 uncu maddelerde Ceza Kanununun mevkii mer'iyete vaz'ına müteallik 825 numaralı kanunun 6 ıncı maddesi ve 1840 numaralı kanun ilga edilmiştir.

Madde 3 — Bu kanun hükümleri 1/10/1936 tarihinden itibaren mer'idir.

Madde 4 — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

18/6/1936

Hafta Tatili Kanununun beşinci maddesini tadil eden 936 numaralı kanunun 4 üncü maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun

Kanun No. 3062

Kabul tarihi: 13/11/1936

Neşri tarihi: 20/11/1936

Madde 1— Hafta Tatili Kanununun 5 inci maddesini tadil eden 936 numaralı kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Fırıncılar, kasaplar, yalnız sebze ve tütün ve yaş meyva satanlar, nalbantlarla alât ve edevatı ziraiye tamircileri, müesseselerini 4 üncü maddedeki müesseseler gibi açık bulundurabilirler.

Madde 2— Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3— Bu kanun hükmünü yerine getirmeğe İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

**Askerî ve Mülkî Tekaüt Kanununun 2 nci maddesinin
değiştirilmesine dair kanun**

Kanun No. 3066

Kabul tarihi: 20/11/1936

Neşri tarihi: 30/11/1936

Madde 1— 1683 sayılı kanunun ikinci maddesi aşağıda yazıldığı gibi değiştirilmiştir:

İkinci Madde: Tekaüde istihkak müddeti aşağıdaki fıkralarda gösterilen tarihten başlar:

1 - Kara ve Deniz Harbiye mekteplerinden çıkanlar için bu mekteplere duhul tarihinden,

Harp senelerinde Harbiye mektebine bilfiil dahil olmayarak açılan talimgahlardan yetişen subaylar talimgahlara duhul tarihlerinden,

Harita Ahzü Tersim mektebinden yetişenler yarsubaylığa nasıbları tarihinden,

2 - Askerî Tıbbiye mektebi tahsilini bitiren tabiblerin subay nasbindan dört sene evvelki tarihten,

3 - Askerî eczacılar, kimyager, dış tabibleri ve baytarların subay nasbindan üç sene evvelki tarihten,

4 - Kıt'adan yahut mülga Sanayi mektebinden yetişmiş olan subayların (1455 numaralı kanunla askerî memur unvanı almış olan mensubin ve memurini askeriye dahildir) duhul tarihlerinden,

5 - Evvelce mevcut ikinci sınıf ihtiyat subaylarile sonradan yetiştirilen ihtiyat subayların (askerlik haricinde geçirdikleri zaman nazarı itibara alınmamak üzere) askerlik hizmetine ilk girdikleri tarihten,

6 - Evvelce Harbiye mektebi muadili olarak deniz talebesi unvanile çıkmış bulunanlar için deniz talebeliğine terfi eyledikleri tarihten,

7 - Evvelce Çarkçı Ameliyat mektebinden çıkmış olanların bu mektebin birinci şakirdan sınıfına geçtikleri tarihten,

8 - Mülkî ve askerî memurların maaşa geçtikleri tarihten,

Subayların gerek kendi hesabına ve gerek hükümet namına olarak ecebe memleketlerde staj veya tahsilde geçirdikleri müddet bilfiil hizmetten sayılır.

Mülkî memurların yalnız staj müddeti, filî hizmet hesabına katılır.

Kıt'adan ve yahut mülga Sanayi mektebinden yetişmiş olan zabitlerle mülkî ve askerî memurların 20 yaşına vusulden evvel geçen hizmetleri tekaüd müddetine mahsup edilmez.

9 - Mülga Menşei Küttabı Bahriden çıkanlar için (Birik kâtibi - Mülâzimisani) asteğmen nasbedildikleri tarihten.

Madde 2— 1956 ve 2710 numaralı kanunlar kaldırılmıştır.

Madde 3— Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 4— Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

23/11/1936

İdarî taksimattaki değişiklikler

KARARNAME

Sayı: 12730

Madde 1— Burdur vilâyeti merkez kazasına bağlı Cinbilli, Kavacık, Müslimler ve İnar köyleri bu kazadan alınmış ve evvelce Erle nahiyesine bağlı iken bu nahiyenin lâğvı dolayısıyla açıkta kalan Yazır, Çardak ve Bek köylerde birlikte Yeşilova kazasına bağlanmıştır.

Madde 2— Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

13/12/1936

Tamimler

VİLÂYETLER İDARESİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜ

Şube: 2

Sayı: 5185

HULÂSA:

Aylık çalışma raporları
hakkında:

1— Vilâyet İdaresi kanununun 41 inci maddesine göre valinin her ay nihayetinde ve lüzum gördüğü sair zamanlarda Vilâyet İdare Şube Reislerini heyet halinde toplayıp aylık çalışma vaziyetini tetkik ve vilâyet ahvali umumiyesini müzakere etmesi lâzım geldiği halde bazı vilâyetlerce yapılan bu müzakere neticelerinin rapor halinde vekâlete bildirilmemekte ve rapor yollayan vilâyetlerin de bu raporları bir nüsha yollamaları yüzünden raporda yazılı olan işlerin ait olduğu yerlere yollanabilmesi için suret çıkarılmasına zaruret hasil olmakta ve bu vaziyet toplantı neticesinin vaktinde alâkadar vekâlet ve müdüriyeti umumiyelere bildirilmemesini intaç etmektedir.

2— Bundan sonra her vilâyet tarafından birinci maddede yazılı olan toplantı neticesinin raporla vekâlete bildirilmesini ve bu raporların vekâletçe ilgili yerlere derhal gönderilebilmesi için vekâlet U. Müdürlüklerde diğer vekâletleri ilgilendiren kısımlarının ayrı ayrı olarak ikişer nüsha yazılıp altları vilâyetin mühür ve imzasile tasdik edildikten sonra gönderilmesini tamimen rica ederim.

3— Vilâyetlere yazılmıştır.

24/11/1936

Şube: 2

Sayı: 5186

HULÂSA:

Et konservesi istihlâki miktarının tesbiti H.

20/7/936 gün ve 3610 sayılı tamime ektir:

1— Yurdumuzda et konservesi fabrikası kurulması-

nın ikinci beş yıllık sanayi plânına alınması düşünüldüğünden memleket içinde istihlâk edilecek et konservesi ihtiyacının tesbiti Başvekâlet Yüksek Makamının 16/7/936 gün ve 2578 sayılı buyruklarına tamimen istenmişti.

2— Bu tamim üzerine vilâyetlerden toplanan malûmatın maksadı temine kâfi olmadığı anlaşıl原因 olarak keyfiyetin tavzihine lüzum görülmüştür.

Başvekâlet Yüksek Makamından istenen malûmat yatı mektepleri ve hastahaneler gibi et konservesi sarf edebilecek müesseselerin umumî et ihtiyacı değil, bu müesseselerin taze et ihtiyacından maada sarf edebilecekleri et konservesi miktarıdır.

3— Askerin konserve ihtiyacı toptan Millî Müdafaaca tesbit edilmekte olduğu için vilâyetlerin askerî garnizon, mektep ve müesseselerden başka vilâyet içinde bulunan yatı mektepleri, hastahaneler ve saire gibi müesseselerin taze et ihtiyacından başka bir sene içinde istihlâk edebilecekleri et konservesi ihtiyacını kilo itibarile yeniden çok acele tesbit edip miktarının bir kalem olarak telle bildirilmesini tamimen rica ederim.

4— Vilâyetlere yazılmıştır.

24/11/1936

HULÂSA:

Mahbusların işe bedelleri hakkında:

Sayı: 5187

1— Evvelce mahkûm ve mahpusların işeye muhtaç olup olmadıkları adliyeden vakî talep üzerine idare heyetlerince tetkik edilerek karara bağlanıyordu.

30/haziran/934 tarihinde neşredilmiş olan (ceza evleriyle mahkeme binaları inşası karşılığı olarak alınacak harçlar ve mahkûmlara ödetirilecek yiyecek bedelleri hakkındaki 2549 sayılı kanun) bu vaziyeti değiştirerek

mahkûmların evvelemerde işe edilmelerini ve bunların tahliyeleri sırasında iktidarı malisi olanların işe bedellerini ödemeleri esası kabul edilip mahkûmlar namına tahakkuk eden yiyecek bedellerini ödemeye muktedir olup olmadıklarını tahkik işi de idare heyetlerinden alınarak belediye teşkilâtı olan yerlerde belediyeye ve belediye teşkilâtı olmıyan yerlerde bağlı oldukları kaymakamlarla nahiye müdürlüklerine bırakılmıştır. Bu vaziyet karşısında mahkûmlar için adliyeden yapılacak, belediye teşkilâtı olmıyan yerlere ait, malî iktidar tahkiki taleplerinin zabıtaya havale edilerek usulü dairesinde tahkikatı yaptırıldıktan sonra kaymakamların bu tahkikata veya icap ederse yaptıracakları daha başka tetkik ve tahkiklere istinaden sorulan mahkûmun malî vaziyetini yazıp altını temhir ve imza ederek adliyeye yollanması lâzım geldiği halde bazı vilâyet ve kazalarda bu gibi işlerin hâlâ eski usule göre idare heyeti kararına tâbi tutulmakta olduğu teftiş lâyhalarının tetkikinden ve Vekâlete gelen yazılardan anlaşılmaktadır.

Yukarıda tarih ve numarası geçen kanun sarıhtir. Kanunun bu sarahati karşısında idare heyetlerinin kanunen vazifedar olmadıkları işlerle uğraşmaları salâhiyet bakımından doğru görülmemekte olduğundan badema bu gibi işlerin idare heyetlerinden geçirilmeyerek kanunun sarahati dairesinde muamele ifasını tamamen dilerim.

2— Bütün vilâyetlere ve Umumî Müfettişliklerle Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

24/11/1936

HULÂSA:

Şube 2

Sayı: 5258

Efendi, Bey, Paşa gibi unvan-
lar hakkında:

1— Bey, Efendi, Paşa, Ağa, Hoca ve saire gibi lâkap ve unvanların kullanılması 27/11/934 gün ve 2590 sayılı ka-

nunla kaldırıldığı halde yurdun muhtelif yerlerinden alınan dilekçelerde hâlâ bu unvan ve lâkapların kullanılmakta olduğu görülmüştür.

Bu gibi unvan ve lâkapların dilekçelerle resmî işlerde kullanılmamasının devlet daireleri ve avukatlar, dava vekilleri arzuhalcilerle şehirli ve köylü bütün vatandaşlara bir kere daha tebliğini önemle rica ederim.

2— Gereği için vilâyetlere ve bilgi olmak üzere de Umumî Müfettişliklerle Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

27/11/1936

HULÂSA:

Yollarda çalıştırılacak
cezalı efrat H.

Sayı: 5257

1— Askerlik mükellefiyeti kanununa tevfikana yoklamalara iştirak etmiyen erler hakkında evvelce kesilen para cezalarını nakden ödemeye iktidarları olmayanlardan cezalarının yolda çalıştırılmak suretile ifa müddetinin muhtelif zamanlarda yaptırılmasında kanunî bir mahzur olup olmadığı hakkında Tekirdağ vilâyetinden vaki olan sorgu üzerine keyfiyet incelenmiş ve aşağıdaki neticeye varılmıştır.

2— Askerlik mükellefiyeti kanununun 2053 sayılı kanunla değişen 86 ve 89 uncu maddeleri 2850 sayılı kanunla tekrar değiştirilmiş ve bu tadil ile para cezası kaldırılmıştır. Ancak 2850 sayılı kanunun neşrinden evvel ele geçenlerle 2862 sayılı kanunla bazı maddeleri değiştirilen askerî ceza kanununun muvakkat maddesinin tayin eylediği altı ay içinde kendiliğinden gelenlerin para cezasına mahkûm edilmeleri iktiza ededeği ve bu gibilerden yolda çalıştırılmaları icap edenlerin askere sevk zamanları bozulmamak ve yahut askerliklerini bitirdikten sonra çalıştırılmak üzere çalışmağa mecbur oldukları müddetin muhtelif za-

inanlara ayrılmasında kanunî bir mahzur olamayacağından ona göre gereğinin yapılması tamamen bildirilir.

3— Cevaben Tekirdağ vilâyetine, bilgi olarak bütün vilâyetlere ve Umumî Müfettişliklere yazılmıştır.

27/11/1936

Lef: 1

HULÂSA:

935 yılında idare heyetlerine çelen ve intaç edilen evrak H.

Şube: 2

Sayı: 5305

1— 1935 yılı içinde ve 936 yılının haziran sonuna kadar vilâyet ve kaza idare heyetlerine memurin muhakematı ve vilâyet idaresi kanununun 63 üncü maddesinde gösterilen iptal davaları işlerinden ne kadar evrak geldiği ve bunlardan ne kadarının karara bağlandığı ve ne kadarının da 935 den 936 yılına ve 936 nın da ilk altı ayından son altı ayma devredildiğinin,

2— Karara bağlananlardan Şûrayı Devletçe tasdik ve nakzedilen miktarla muamele noksanından dolayı iade edilen miktarının ilişik örneğe göre tasdikli bir çizelgede gösterilerek gönderilmesini ehemmiyetle dilerim.

3— Vilâyetlere yazılmıştır.

30/11/1936

1 Kânunusani 935 den 1 Kânunuevvel 935 sonuna kadar

C i n s i	Gelen	Karara bağlanan	936 yılına devredilen	Şuraydevletçe		Muamele noksanından iade olunan
				Tasdik edilen	Nakzedilen	
Memurin muhakerat işleri						
İptal davaları						
Yekûn						

1 Kânunusani 936 dan 30 Haziran 936 ya kadar

C i n s i	935 yılına devredilen	Gelen	Karara bağlanan	2 inci 6 ya devredilen	Şuraydevletçe		Muamele noksanından iade edilen
					Tasdik edilen	Nakzedilen	
Memurin muhakerat işleri							
İptal davaları							
Yekûn							

HULÂSA:

Fitre ve zekâtın toplanması
hakkında:

Şube :2**Sayı: 5311**

1— Her yıl oruç ayında hava kurumu tarafından toplanarak Kızılay ve Çocuk Esirgeme kurumlarile paylaşılan fitre ve zekâtın bu yıl da Hava Kurumunca toplanması için hazırlık yapılmakta olduğu adı geçen Kurum Başkanlığından 26/11/936 gün ve 26030/5410 sayılı yazı ile bildirilmiştir. Halkın bu hayırlı işe alâkasının celbi suretile gereken yardımın yapılmasını tamimen rica ederim.

2— Umumî Müfettişliklere ve vilâyetlere yazılmıştır.

8/12/936

EMNİYET İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜ**HULÂSA:**

Ziraat erbabından olun mahkûmların
cezasının hasat mevsiminde tecil
işine dair.

Şube: 6**Sayı: 3527**

1— Ziraat erbabından olan bazı mahkûmların cezalarının hasat mevsiminde tecili ve bu husustaki Heyeti Vekile kararına istinaden idare heyetlerince verilen mazbatalar üzerine yapılmakta iken ceza mahkemeleri usulü kanununun mer'iyete girmesi üzerine bu işe ait muamelelerin doğrudan doğruya Cümhuriyet müddeiumumiliklerince yapılması iktiza ederek keyfiyet Adliye Vekâleti Yüksek Makamınca bu yolda tamim edilmiş ve şimdiye kadar iş bu yolda yürütülmekte bulunmuş olmasına rağmen ahiren bazı vilâyetlerce bu esaslara aykırı mütalealar da bulunulduğu sözü geçen Yüksek Vekâletten alınan 13/10/936 gün ve Ceza İşleri U. Direktörlüğü 516/381 sayılı yazılarından anlaşılmaktadır. Binaenaleyh bu hususta idare heyetlerine düşen vazifenin ancak o muntıkadaki hasat ve zeriya mevsiminin aylarını tesbit etmekten iba-

ret olacağı cihetle Yüksek Adliye Vekâletinin iş'arları veçhile gereğinin bu suretle yapılması tamimen rica olunur.

2— U. Müf. ve vilâyetlere yazılmıştır.

4/12/936

HULÂSA:

Karnik Dalgıçyan hakkındaki ıskat kararının ref edildiğini dair

Şube: 4

Sayı: 11900

1— İcra Vekilleri Heyeti kararı ile 1041 sayılı kanuna göre tabiiyetimizden ıskat edildiği 28/8/932 tarih ve 9228 sayılı tamimle bildirilen eczacı Karnik Dalgıçyan hakkındaki ıskat kararı Vekiller Heyetinin 19/10/936 gün ve 5454 sayılı ikinci bir kararı ile refedilmiştir. Bilgi edinilmesini dilerim.

2— Umumî Müfettişliklere, bütün vilâyetlere yazılmıştır.

8/12/936

HULÂSA:

Memleketimizi kendilerinden terk eden beyaz Ruslardan gayrisinin vatandaşlığımıza alınmaları hakkında muamelenin tesirine dair:

Şube:4

Sayı: 11901

15/7/936 tarih ve 5990 sayılı tamimde bahsi geçen ve vatandaşlığımıza alınmaları için müracaatta bulunan veya bulunmayan Beyaz Ruslar varsa haklarında ne muamele yapılmıştır? Ve evrakları hangi tarihte ve kaç numara ile Bakanlığımıza gönderilmiştir.